

Geestelyke minne-vlammen

Matthijs van der Merwede

bron

Matthijs van der Merwede, *Geestelyke minne-vlammen*. Isaac Burghoorn, Den Haag 1653

Zie voor verantwoording: https://www.dbnl.org/tekst/merw001gees01_01/colofon.php

Let op: boeken en tijdschriftjaargangen die korter dan 140 jaar geleden verschenen zijn, kunnen auteursrechtelijk beschermd zijn. Welke vormen van gebruik zijn toegestaan voor dit werk of delen ervan, lees je in de [gebruiksvoorwaarden](#).

Aen Jonkheer Pieter van Peene.*MYN HEERE,*

DEwjl ik sie, dat U Ed: in mijn Versjes eenig vermaek schijnt te scheppen, ende ik al over lange, door verscheyde eer-gierige goede gunsten, ende gediensigheden U Ed: verplicht ben, en kan ik niet na laten U Ed: dese mijne *Geestelijke Minne-vlammen* op te dragen, als eerstelingen, in dese stoffe, van mijne nieu versnede penne. Dank heb den ramp ende tegenspoed, my van den Hemel toe-gepast, door een die 'k in mijn ziele beklaeg, dat sulken dikken wolk voor d'oogen is geschoten, ende sulken herden korst over 'thert is gewasschen, dat hy geen licht der Sonne meer en kent, ende alle sijn gevoelen verloren heeft. Sommige waren van meening dat ik, aen een groot Personage, dese

IV

mijne kleynicheyd soude toe-eygenen; maer ik en kost mijn selven daer niet toe bewilligen, vreesende voor yet, dat by een eerlyk Man onverdraeghelyk is, ende U Ed: seer wel bekend, die d'ervarentheyd geleerd heeft, *che merito (ô mercede) ha ch'ingrato serve*, gelijk *Petrarca* seyde; daer ik my hier verseker vry van te wesen, die immermeer wil blyven U Ed: wenshende allen voorspoed, ende volkomen genoeg.

MYN HEERE,

U Ed^{ts}. gansch verplichten ende bereyden Dienaer

M.V.M.V. CL.

t.o. IV

PIV TOSTO STAR, MAI MARITATO CHE SEGVITAR, AMOR INGRATO
Joachimus Sand. delineabat ad vivum,
Regnerus A Persyn, grati animi ergo amico sculpebat.

Op De seven Psalmen van boetveerdigheyt,

In neder-duytschen rijm uyt gebreyd door *Den Heere van Clootwyck.*

*WEL hem, die staegh sich selven overwint,
 En niemand meer als sijnen God bemint,
 Die sich ontwert van't lijnigh Net der sonden,
 Daer in geheel de Weereld light gebonden,
 Die sich verfoeyt, en sijnen Schepper prijst,
 En metten geest tot in den Hemel rijst!
 Waer vliegt hy niet? Hoe gaen niet sijn gedachten
 Veel hooger als de Griexs' en Roomsche prachten!
 Den Christen-rijm, hoe laeger dat hy gaet,
 Hoe hy meer klimt, en meer verheven staet.
 Dit doet ghy sien, boetveerdigh Psalmen-dichter,
 Die nu omhelst den grooten Ziel-verlichter.
 Spant vry u kracht en al uw' geesten in,
 Die 's Hemels raeckt, en smaectt geen Aerdsche min.
 'tVerschil kent ghy, die beyden hebt gesongen,
 Maer lest en best in't hoogste komt gedrongen.
 Wijkt, Clootwijks Heer, wijkt van de Werelds-Cloot,
 En leeft in God, soo voor als nae uw' dood.*

C. Boy. 1653.

***Nitidissimi, tersissimi Ingenij Viro, D. Mathiae Merwedaeo,
Cloutwisco, Theod. Graswinckel. S.P.***

Vidimus Hagano tibi subdita carmina pręlo,
 Carmina, Dircaeus qualia fundat olor.
 Vidimus Effigiem. Produnt se plurimus illā
 Candor, & eximii spesq; decusq; Viri.
 Ergo & MACTE; Ordire Virum: juvenilia, canis
 Mixta, super juvenes teq; senesq; ferant.
 Est aliquid Genio concedere: celsior exit
 (Qui Tuus) Ingenii se superantis honos.
 Tūm, Pietate gravem sibi *nil permittere* Virtus
 Asserit: hinc studiis meta decusq; piis.
 Virtuté hinc animus nō discolor ornat: Amores
 Jessaeo ut decorat pectine plexa chelys.
 Imus in exemplum. Justumne eximus in omen?
 Imus; & in Numen verba habitura suum.
 Tunc Patrię dicere Pater, cum coelica terris
 Ante locans, Patriae teq;, DEOq; dabis.
 Tunc tibi fausta fluent super omnia. Quaque perennis
 Es Patriae, esq; Deo; sim tuus: esto meus.

Hagae, 1. Maj. 1653.

Antwoord van den Autheur
Aen de Heeren C. Boy en T. Graswinkel.

MYN weereyke vlam, en geestelyke minne,
Namen haer heet begin uyt een en 'tselfe hert,
Dat heeftm' in ongebonde ballingschap verwert,
En dee my haet, en min, in *Haeg*, en *Roome* winnen:

Dat joeg d'onstelde ziel met sware dampen binnen
Het Verkens-kot van Cirç', en met berou benert
Daer daer uyt onsen val ons heyl gebrouwen wert,
En Maddaleen meer vreugd, als Martaes Sus doet vinnen.

Die Nederlandse Rots, dat gansch versteend gemoed,
Dien vremen Bloed-verwant, dien *Bizantienschen Kersten*,
Die dank ik, en miin God, van dit miin weerdste goed.

Hy is de Wiin-pers, die miin sachten boesem persten,
En aen de heele Weerld nu tastlyk blyken doet
Dat Hel-en Hemel-min uyt een Fontleyn kan bersten.

Vincit qui patitur

MERWEDE.

Op het Hooge Lied Salomons

Van den Heere vander Merwede, Heere van Clootwijck in rijm gebracht.

DE geestelycke Bruyt doet ghy seer deftigh spreken
 Tot haren Bruydegom, 'tLiedt van de wyse Man,
 Het Hoogh-Liedt Salomons is een hoog-dravend' teken
 Dat gy soo deftigh rijmt als yemant rymen kan.
 Als yemant rymen kan, dan doet hy wel en wijs'lyk
 Dat hy sijn geest en tijd aen't Godd'lyck stoff besteed,
 Als gy nu doet, mijn Heer; gy zijt dan dubbelt prijs'lyk
 Soo om u rijm, als't Liedt, het welck gy rijmen deed.
 Leeff langh, ô braeve Ziel, singh voort op sulcke toonen.
 Het hemelsche Gesangh zy u gesangs besluyt;
 U stemme woone daer Gods Bruylofts-gasten woonen,
 Daer eeuwich Bruyloft is, en Bruydegom en Bruyt.

H. BRVNO.

In Psalmos poenitentiales, & alios ejusdem Nobilissimi Domini Merovingii.

*Poenitentiale carmen, quo Propbeta Rex Deum
 Allocuts ore sancto est, Belgico facu loqui,
 Tam disertè, tamque sanctè, ut nil queat disertius
 Sanctiusve, Merovinge, Rex poëtici chori,
 Sint procul profana verba, queis poëticus chorus
 Praedicare te merentem, Merovinge, gestiat.
 Ipsa res pro me loquatur, pro Poëtis omnibus;*

*Me quod attinet, Poëtas & quod omnes attinet,
 Praedicare te merentem nemo cum satis queat.
 Dico id unum, te mereri praedicari ab omnibus,
 Praedicare nolle dico me tuum nomen tamen
 Major omni laude cum sis; magnus omni nomine.
 Dico id unum, te mereri praedicari ab omnibus,
 Praedicari rectiore, cultiore carmine;
 Dico id unum, me mei quod poeniteret carminis,
 Si quid in chartas referrem, de tuipraeconio.
 Dico id unum, carmen ullum facere si vellem tibi,
 Non valerem praedicare te, profectò jugiter
 Me mei nam poeniteret carminis, nunquam tui.*

H. BRVNO.

Op de Heylige Dagen van den selven Heere.

MYN Heer, ick hebb' van daegh gesien uw' heyl'ge Dagen,
 Het fraeyste werck van u, 'twelck oyt mijn oogen sagen,
 Indien ick langh en breedt van uwe dicht-kunst sprack,
 Het soude zijn of ick de Son een kaers ontstack;
 Ick soude werck altijd, noyt Heylig-avondt krijgen,
 My dunckt, ick spreek dan best door een eerbiedigh swijgen.

H. BRVNO.

In Satyram 13. Juvenalis, ejusdem Opera Batavè loquentem.

QUI modò vertebas Salomonis Cantica sancti,
 A Salomone tuo digne, Poëta, cani;
 Quimodò vertebas Salomonis scripta Parentis,
 Digne cani gnati carmine, digne Patris;
 Ut juxta numeros ad sacra, profana, Paratos,
 Expromptos, faciles, mi Merovinge, probes;
 Ex Juvenale tuo Satyram quoque vertere juvit,
 Flectere & in Batavos verba Latina modos.
 Patria te testor, si tam bene cuncta, Latinis
 Dicta modis, Batavo carmine versa forent,
 Non operae pretium foret impallescere chartis,
 Et Romana avidâ volvere scripta manu;
 Omnia si Belgis Merovingus versa dedisset,
 Fecissetque tua singula voce loqui,
 Nemo foris nemo doctrinam quaereret; illam
 Maternâ linguâ posset habere domi.

HENR. BRVNO.

**Op de Geestelijcke Minne-vlammen van den Edelen seer geleerden
Matthys vander Merwede, Heer van Clootwijk, &c.**

WAT geestelycker vlam ontfonckt
 Mijns Ridderlycken Herders borst,
 Die onbevleekt, en snee-wit pronckt,
 Met niet een aerdsche stip bemorst,
 En singt ons voor in suyv're geest
 Het alder-befte Bruylofs-Feest.

Wijck af, wijck af ongod'lyck Room';
 U grootheyt is hier niet geacht,
 U wel-lust niet als enckel droom,
 U schoonheynt maer vervalschte pracht,
 En't vleyen van onkuysse Min
 Niet anders als een Helsch gewin.

Wel eer had gy, door quade treck,
 Sijn keurigh ziertje wat bekoort,
 En door een omwegh, uyt het heck
 Van Hollandt, aen des Tybers boort
 Hem af-geleyd, en t'aller spijt,
 De *Merwe* soo sijn Heer ontvrijt.

Daer hadje mijn *Vlyss'* in 't net,
O valsche *Cirçe*, soo benart,
En in 't betoovert Minne-bed
Met uwe stricken soo verwart,
Dat hy, ter naeuwer noodt geslaeckt,
Noch weer sijn *Vaderlandt* genaeckt.

Nu staet Hy hier oock wel in brant
Van onuytblusselycke Min,
Maer Min, die met een stercker hant
Hem drijft tot sijnen Schepper in,
En door de wolcken heenen dringt
Met held're Vaersen, dien Hy singt.

De Liefde staet met volle swier
Geweer-haeckt in sijn hert geheynt;
Doen vryd' Hy daer, nu vrijdt Hy hier;
Maer merck eens wat voor onderscheynt
Dat tusschen beyd' het vryen viel,
Doen vryd' hy't *Lijff*, en nu de *Ziel*.

J. de VRIES.

*Lofs-stof***Op de Stralen der Geestelycke Minne-vlammen van den Heere van Cloutwyck, geestighgeriimt tot deugden-spoor van alle Gods-Yveraers.**

DE drift na 'sWerelds vreugt onschakelt wel de banden
 Aen Christi bloet verpant, doch voor een tijt. wiens handen
 Bequaem zijn, door de pen, te schryven goet en quaet
 Die wijst ons 'theyl in't goet, op dat men't quaet vetlaet.
 De MEREWEDDE sift de wel-lust en 'twel-leven
 Uyt 't eyge-sinlyck spoor, en segt dat Godt sal geven
 Een geestelycke krans aen die, die in de deugt
 (Schoon hier verschovelingh) vindt goddelycke vreugt.
 O brave herssens! wel te recht moet ick u loven,
 Wiens lieffelycke sangh mijn ziele drijft naer boven.
 Den Stervelingh bewust wat dat sijn ziel bemorst
 Omhelst sijn kruys, en hel noch doodelijcken dorst,
 Gelaeft met gal, en kan vertwijfflen sijn geweten;
 Want die de Werelt wijckt, die wert van my geheeten
 Heyl-saligh door de min van geestelycke vlam;
 Want die omhelsingh eerst haer rechte oorsprongh nam
 Uyt liefde tot ons Godt. Gy, die ons dit komt leeren
 (O weerde Heer en Vriendt) diens lof die moet vermeerren.
 Een die sich selven kent, en toomt sijn driften in
 Die vindt in d'Hemelsch' meer als in een Aerdsche Min.

M. v. BAARLANT.

Fata viam invenient.

Op de Seven Boet-psalmen door Jonckheer Mathys vander Merwede, Heere van Clootwyk In Neer-lands rym gebracht.

Heyloose Werelt! al u pracchen, en u pralen,
 Wat is het, als bedriegelick?
 In puyn zijn haest verkeert de kostelyckste Zalen,
 U schoonheyt is een oogenblick.

So klaegt de Merwe, sints' haer eygen Heer most missen,
 En in een anders bed gebracht,
 Daer sy getrou placht met haer *Heer* haer vlam te slissen,
 Ach! al te trouweloos verkracht.

Dit schoot haer voor weer, doen haer jongen *Helt* gevaré
 Quam uyt den *Tyber* tot haer in;
 Flux sloegh sy om de kiel, en kustse voor't bewaeren
 Van hare wettelycke min.

Maer met s'hem selver sagh soo fier, so schoon, so aerdigh
 Soo vliegts' Hem vyerigh om het lijff,
 En roept luydt uyt, dat Romen niet was waerdigh
 Soo langh dat aengenaem verblijff.

En seydt Hem koestrend' in haer lieffelycke armen:
 Kom, laet ons t'samen weer betre'en
 U Vaders Zaelen; help my 'tLedekant verwarmen;
 Hy quam; maer ach! en vond'er geen.

En vond'er geen, geen Ledekant, daer eertyds plegen
 Te kraecken hondert van zatijn!
 En vond'er geen, geen Zael, daer m'eertijds heele wegen
 Sagh vol van Baender-zaelen zijn.

Dank, sey sy, met een sucht, heb d'Ooste wint, die stormen
 Komt over van Vrouw *Geertruyds-Bergh*
 Recht op mijn mueren aen, en langs hoe meer vervormé
 My gaet van Reus als in een Dwergh.

En gy mijn Heer. Wat sagh ick eertyds wel mijn *Heeren*
 Omringt met stoet van Dienaers staen,
 Daer Vorst' en Graven haer beleefd'lyck quamen eeren
 Langs dese mijn gewyde pae'n.

Constantinopolen met op-geswolle kaecken
 U gadeloose glory tuyt,
 Die sullen heerlyck doen haer *Bysantijnen* blaecken
 In uwe schildt eeuw' in eeuw' uyt.

Nu sien wy onder ons naest-aen-gelegen Bueren
 Den ongerechsten *Bisantijn*,
 Die Weeuw en Weesen door sijn goutsucht doet besueré
 Een onverdraeghelycke pijn.

Dien treckt den Merwer nu in't velt met boet-sang tegen
 Om soo het trouweloose hert
 Van't *Bisantijns* tot 'tKrist-geloove te bewegen,
 Van syne godloosheyt ontwert.

De steel- en woecker-sucht belet hem 't in te kycken,
 Schoon dat de arme ziel roept boet;
 Maer ach! ontsiet u niet die glinsterende slycken
 Te wiss'len met een eeuwich goet.

D.V.

Op het hooge Lied Salomons van den Ed. Heere van Clootwijck, &c.

Gelyck de Koningin van *Sceba* eertijds trachte
 Met ongemeene lust t'aenschouwen in persoon
 De wyse *Salomon*, (die al de Werelt achte
 Een roem van Gods Almacht) en knielde voor sijn Throon.

Ghy oock soo *Nederlandt*, hebt ghy geen Koninginnen,
 Ten minsten hebt ghy Volck in kleederen gelyck
 De Koninginnen zijn: en die soo wel beminnen
 De *Wijsbeyt* in een *Slot* als in een *Koninckrijck*.

WYCK van *Ierusalem*, en keer nae 'sGravenhage,
 MERWEDE singt een *Liedt*, soo schoon als *Salomon*,
 Iae die het wel doorsiet, die sou wel mogen vragen
 Of hier de *Scepter* niet van *Iuda* wesen kon?

E. VOS.

***Op d'ongemeene en hoog-op-geschoote Geestelijke Minne- Vlammen
Van den Heere vander Merwede, Heere van Clootwijck, &c.***

Wel op mijn trage Pen! laet nu den roden Morgen
 Het aengename werck van mijn beroep besorgen
 Om aen een fluxsche Geest, op't alder-onvoorsienst,
 Te thoonen uwe macht, te bieden uwen dienst.
 Loop niet te verr' van honk, en wilt u niet verdrencken;
 Eerst moet ik onsen Vrient een buygsaem herte schenké.
 Gae dan, mijn swaen-gewas, gae dan, en doet u vlijt,
 Mits ghy noyt voor u selfs alleen gesneden zijt:
 Het swijgen op sijn beurt kan eenigh voordeel wysen,
 Maer 'tspreken dese mael kan niemands tongh misprysen;
 De tijdt die openbaert de vruchten van't gemoedt
 Wanneer de reden plaetst, en hare woorden voedt.
 Siet hier nu *Clootwijcks* Heer, die geeft syn Luyt die slagen
 Dien Godt zijn aengenaem, en grootelycx behagen,
 Hier singt hy't *hooge Liedt* op een veel soeter stem
 Als oyt den Koninck deed' van't oud' *Ierusalem*;
 De preutsse *Diadeem*', de klare *Diamanten*
 Verthoonen sijn gesagh aen ons, als Bloedverwanten
 Sijnsvry-geboren Ziels. Dies dient hier op bedacht
 Hoe dat noch krachtigh leeft het *Israëls* Geslacht.
 De Geestelycke *Bruyt*, geçiet met hare Schatten,
 Die soeckt als met geweld in *Sions* schoot te vatten
 Haer eygen *Bruydegom*: sy is geheel en al
 Omçingelt van de Min, die haer vernieu wen sal.

XVIII

Daer op gaet *Mer wen* voort, en komt so hoog te palmen
Tot aen des Hemels poort met d'ongemeene *Psalmen*
Van *David*, doen hy sagh sijn grove sonden aen,
Om eyndelyck met *Godt* in vriendschap wel te staen.
Ten derden, neemt sijn ziel haer rust-plaets op die *Dagen*
Die *heylich* zijn by ons, en die wy Menschen dragen
Als op het middel-punct van *Gods* verheven Throon,
Waer dat haer wert verthoont weldaders eygen loon.
Ten lesten, desen *Heer* doet *Iuvenalis* spreken,
En seydt in't Neder-duyts, met sonderlinge streken,
Wat so een *Man* verdient (hoewel men't anders brout)
Die 'tGoed sijn eygē maekt wanneer't hem is vertrout.
'Tis waer, het is bekend, dat *Waerheyt* boven *Logen*
Heeft eertijts, met een lust, haer boven 'thoofte gevlogen,
Maer 'tgeeft my wonder vreemt, dat so een vrome Ziel,
Alleenlijck, door de spijt, niet gantsch in duygen viel.
Wat raesick, flaeu gemoedt? den *Dadel-boom* sal rysen,
En ook, hoe langs hoe meer, sijn vruchtbaerheyt bewysē
Wanneer hy wert beswaert, of met gewicht belast:
Soo doet het edel hert, dat op geen aenstoot past.
Gae voort, geleerde *Man*, den *Hemel* schept behagen
In't geestelycke Werck van u dus voor gedragen;
Schepp lust in dit gevecht, verset u spijt en leet
Terwijl de bitse *Nijdt* haer eygen lever eet.
Al wil de schauw' des Deugds u nimmermeer begeven,
Verdruckingh geeft u kracht, de tegenspoet het leven,
Terwijl u wetenschap soo geestigh by ons sweeft
Soo houd het Oog om hoog, 'tis wel genoeg geleeft.

I. BURGHOORN, *Typographus*.
1653.

Klink-dicht

**Aen de Edele Jonkvrouwe Margarita vander Merwede van Clootwyk,
mijne jongste Suster,**

*My versocht hebbende om het Hooge Lied in Neerlands Dicht te brengen,
in het jaer 1643. ende als doe uyt gegeven, maer nu t' eenemaal verandert.*

Hier is het, Morgen-sterr' van mijn verdwaelde sin,
Hier is het Herders-lied, hier zijn die soete trekken,
Hier is het kuys gevry, die grondeloose Min,
Die ons verwerde ziel weer kan ten rechten trekken.
Hier is het hel geluyt, dat d'Hemel-Bruyd kan wekken,
En van haer Broeders af brengen ter Tenten in,
Daer sy met haren Vriend kan eeuwig trekke-bekken,
Dit is't daer ik mijn Min al suchtend' mee begin:
Soo taken wy, op't eynd' van alle ballingschappen,
In een nieu borgerschap, soo vinden wy de trappen,
Die ons vermoeyde le'en brengen op Sions top.
Neem aen dees' kleyne gift van mijn onstelde Luyten,
Van mijne schorre borst, van mijne heesche Fluyten,
En wek hier mee noch meer mijn flaeuwe sinnen op.

M.v.M. van CL.

Op d'af-beelding Van den Ed: Heere Mathys vander Merwede, Heere van Cloutwyk, &c.

Vraegt yemand waerom Ghy geêst staet in pourfiel?

'Tis dat gy volgt de Weerld soo weynigh met u ziel;

Want g'heel en al, mijn Heer, hebt ghy u nubegeven

Tot sulk een Rechter, die een Berg noch sal doen BEVEN.

E. VOS.

Het Hooge Lied Salomons.

Het eerste hoofd-stuck.

Bruyd.

- 1.2. GEEF my een kus, neyg my u mond,
Gy die my aen u ziel verbond;
U Min is beter als de wijn,
Haer die krank van u liefde zijn.

3. De Maegdekens van ons gewest
Hebben haer Min op u gevest,
Om dat u Naem vol kost lijk goed,
Van Oly en van Balssem vloed.

4. Reyk my de hand, ik loop u na,
Ik speur u stap, ik volg u scha'e.
Breng my, mijn hert, in u Palleys,
Daer ik van u mijn lusten eysch.

Breng my in uwe binnen-sael,
Daer ik u kuys gevry verhael,
Daer ik u teere Min, mijn Lief,
Ver boven allen wijn verhief.

5. 'kBen schoon, al ben ik bruyn van vel,
Jerusalem, besiet my wel,
Kedars, en Sal'mons Tent gelijk,
Van buyten slecht, van binnen rijk.
6. Mijn Broeders sonden my alleen,
In sonne-schijn, ten wijngaert heen:
Daer wierd ik swart en onbedacht,
Nam op mijn eygen druylf geen acht.
7. Mijn Lief, mijn Ziel, waer is de Straet.
Daer uwe kudd' ter weyde gaet?
Wijst my waer gy u tenten spreyd,
En 'smiddags uwe Schaepkens leyd.
- Waerom soud gy verborgen zijn,
En ik in stage sorgen zijn,
By and're Herders mijn verdriet?
Neen, neen, die wey en dient my niet.
8. Weet gy't niet, schoonste van het Land,
Waer dat gy mijne Weyde vand?
Gaet uyt, siet na der Schaepjes tre'en,
En weydet daer u Geytjes heen.
9. 'K gelijk haer, die mijn ziel gewan,
By Pharos deftig koets-gespan,
10. Haer doppen en haer hals-cieraet
Stelt mijne liefde buyten maet.

11. Wy sullen, liefste Vrouwelijn,
 Staeg aen u spangen besig zijn,
 Aen uwe ringen, aen het goud,
 Dat gy van mijnder minne houd.

Bruyd.

12. Terwijl den Konink sit ten disch,
 En * 'trond' geselschap vrolijk is,
 Sal met den Nardus van mijn deugt
 Sijn heele Taeffel zijn verheugt.
13. Ik ben mijns Liefs, en hy is mijn,
 Gelijk een Myrrhe-bundelkijn,
 Dat menigmael gedrukt, gekust,
 'sNachts tusschen mijne borsjes rust.
14. Waer by gelijk ik noch miin Lief?
 Die miine min ten hemel hief;
 By Cyper-druyf, die men in't Land
 Van Engaddi de beste vant.

Bruydegom.

15. U oogskens, schoonste Herderin,
 Die ick in't gansch geweste vin,
 Zijn even in onnooselheyd
 Als't alder-soetste duyf ken heyt.

Bruyd.

16. Kom in mijn huys van Ceder-hout,
 Van Libanon siju kruyn geboud.

* *Sittende aen een vonde Tafel, als den Text seyt.*

Kom, schoonen Herder, maek my bly
In mijn Cypressen-galery.

17. Ah! schoonen Herder, spoedu wat,
En let eens op dit groene blad,
Dat mijn gardijn, die door u leeft,
En † 'tbruylofs-bed geladen heeft.

Het tweede hoofd-stuck.

1. 'K geliick een roos in Sarons hoven,
Een lely die veel soets verbergt
In't dalend' vlak van't groen gebergt;
Soo dat de Maegdekens my loven.
2. Gelijk een lely inder hagen
Is ook uyt-muntend miin Vrindin,
Soo wel in schoonheyd als in min,
In't maegde-kransje van ons dagen.

Bruyd.

3. Gelijk een appel-boom omringen
Veel wilde struykken in een wout,
Soo is ook, daer miin ziel op bout,
Miin Lief onder de Jongelingen.

† *Het Bruylofs-bed dat ik u in mijn hert bereyde.*

'kHaek na de schaduw van siin bla'ren
 Om daer ter sachter rust te gaen,
 'kWil daer miin tenten neder-slaen,
 Om siine vruchten op te garen.

4. Ik ga met hem ter rechter uren
 Na 'twiin-huys, na den blyden disch,
 Daer siin banier miin minne is,
 Hy wil geen ander teeken vuren.
5. Kom 'tswymend hertjen onder-steunen,
 'kBen krank van liefde, geef de Bruyd,
 Geef my het smaek liick appel-fruyt,
 Laet my op disch en flessen leunen.
6. Ik wil my leggen in siin ermen,
 Miin vlechten op siin linker hand,
 Siin rechter hand, vol vyer en brand,
 Koom my dan minneliik om-ermen.
7. 'kBesweer u heusche speel-vriendinnen
 Siet dat gy hem niet wakker maekt,
 Hy die miin blakend hertjen raekt
 Met 'tvleyend vyer van weder-minne.
8. Ik hoor siin stem te mywaerts naken,
 Sie daer siin dgy, tot vreugd gevergt,
 Springt vast en huppelt op't gebergt
 Om by siin lieve Bruyd te raken.
9. Wie ga ik dan miin vriend gelijken?
 Een Geytjen, of een welig Ree?

Ik sie hem op de rechte stee,
Achter ons' muer door 'tvenster kiiken.

10. Sie daer, ik hoor miin Herder spreken,
Ik hoor miins Liefkens soet geluyt,
Sta op miin schoone, kom miin Bruyd,
De droeve wolken ziin geweken.
11. De winter-tiiden ziin verlopen,
Plas-regens en onstuymig weer
Die leggen nu haer stuerheyd neer,
Miin deur staet voor u minne open.
12. Het bloemken laet siin kuyfken kiiken,
Het pluym-gediert begint sijn sang,
Het tortel-duyfken, liefdens bang,
Laet siin gesucht geen keeltjes wiiken.
13. Den viige-boomschiet jonge vruchten,
Den wiingard-stok, op Boermans bee,
Brenge ook siin kleyne druyfkens mee,
Kom, schoone, laet u sorge vluchten.
14. Kom Duyfken uyt de rotsen kruypen,
En thoon my u gestaltenis,
Geefuwer stemmen heughenis,
Laet ik in uwe min versuypen.
15. Gaet heen, en vangt de wilde Swiinen,
Vang, Met-gesellen, vang den Vos;
'tSchiint dat ons druyf haer bloem begos,
Miin zieltje sou haer schade quinen.

16. Miin Lief is miin, en ik ben siine,
Ik ben de siine, hy is miin,
Hy sal miin, ik de siine ziin,
Soo lang de siine hem sal miinen.
17. Tot dat dien lichten dagh genake,
En al de schaduwen met een
Vlieden voor siinen luyster heen,
Wilt u dan tot een Reedjen maken.

Het derde hoofd-stuck.

Bruyd.

1. IK socht des nachts, ah! wat verdriet!
Ik socht miin Lief, en vond hem niet,
In miin kleyn beddeken gedoken.
Waer is hy die miin ziel gebied?
Ik socht hem, maer en vond hem niet,
Die my het hertjen heeft ontstoken.
2. Ik maekte daer een droef geluyt,
'kGing alle straten in en uyt,
Ik socht hem in de verste wiiken.
Waer is hy die miin ziel gebied?
Waer sal ik noch de vlagge striiken?
Ik soek miin Lief, en vind hem niet.

3. Ik vraeg (al suchtend, en beschreyd)
De Wachters, waer miin Liefverbeyd,
Men weet my weg noch wey te seggen.
Wie heeft gesien, seg jong en oud,
Waer hem miin Lief miin Herderhoud?
Daer bleef ik schier in tranenleggen.
4. Ik gong een weynig aen een kant,
Daer ik miins herten Liefste vand;
'kLiet hem miin handen niet ontglippen,
Ik bracht hem in miins Moeders tent,
Ik bood hem miine roode lippen,
En maekten hem miin min gewent.
5. Gy Dochters van Jerusalem,
Wekt gy miin Lief, ik klaeg het hem;
Ik moet wat in siin ermen rusten.
'kBesweer u by siin trouwe min,
Dat gy niet komt ter tenten in,
Eer hy miin minne-vyertjen blusten.

Bruydegom.

6. Wie komt daer uyt het woest gewest,
Daer 'troof-gediert siin legervest?
Sy komt met op-getogen hoofde,
Sy riist als wierook op't outaer,
Die yder een verschoven loofde
Vind weder hier de bane klaer.

Bruyd.

7. In't nacht-verblijf, om 'trust-tapiit,
Daer Salomon sijn sorgen sliit,
Staen sestigh Helden wel ter wapen,
8. En houden schild en sabel klaer,
Tot wacht van 'sduysters stil gevaer,
Sonder te knikken of te slapen.

9. Siin bruylofts-bed, dat kost'lyk praelt,
Wierd hem van Libanon gehaelt,
10. En staet met silvere pilaren,
Tegen een gulde onderlaeg:
Daer hy, in't bloeyen van siin jaren,*
Het puyk van alle Maegden saeg.

11. Gaet uyt, gy Dochters van Sion,
Daer dese vreugt haer lent' begon,
Gaet siet hem in siin bruylofts-kleeren,
Gaet siet de kroon van't echte bed,
Van 'sMoeders hand hem op-geset,
En wat siin hert oyt mocht begeeren.

Het vierde hoofd-stuck.***Bruydegom.***

1. HOE schoon zitt gy, miin Herderin!
Hoe liefliik is u soete min!
U duyven-oogskens stadig vonxkens speyten,
U hair is als een kudde jonge Geyten.

* Den Text seydt/ *Sijn koets is geplaveyt met de liefde van de Dochteren Ierusalems.*

2. U tanden, Lief, eenparig wit,
Daer miine min verholen sit,
Gelijk ik by de Schaepkens versch geschoren,[†]
Waer van noyt tweelings-jong en ging verloren.
3. U mondtjen is als root koral,
U spraek my wonder liefgetal,
U bloesend' sneeu,* daer ik ook kusjes hechten,
Is als granaden tusschen u we vlechten.
4. U hals, miin liefste Troetel-kind,
Heb ik ter grooter roem besind:
Als Davids wapen-toom, met eer omvangen,
Daer dusent Helden hare schilden hangen.
5. U borsjes, witter dan de snee,
Ziin als een tweedracht van een Rhee,
Die even groot en schoon een yeder vleyen.
En onder lelyen en rosen weyen.
6. Als dan den lichten dagh komt aen,
Die al ons vreugden heeft gela'en,
Waer voor de scha'uw en droeve nachten vlieden,
Wil ik u myrrh, miin Lief, en wierook bieden.
7. Gy hebt gebrek, noch mael, nochvlek,
Miin hert, daer ik miin sinnen strek,
In uwe kusjens, die mijn ziel verbinden,
En is noch tocht noch geyle lust te vinden.
8. Koom van den Libanon, en poogt
Te klimmen weer op Hermons hoogt;

[†] *Af-beeldingh van het suyver Geloof.*

* *Daer ick verseeckerbeyt geef van mijne genade.*

Siet van den top, in't midden der Leeuwinnen,
En Luy paerden, wat dat ik sal beginnen.

9. Miin lieve Suster, waerde Bruyd,
Ik koom ter schooner woon-plaetsuyt,
Om u gevallen weder op te heffen,
Soo kond gy my het hert met liefde treffen.

Gy steelt miin hert met u gesicht,
Miin min is aen u oog verplicht,
† De ketens, die u schoonen hals behangen,
Geef daer u ziel vry willig in gevangen.

10. Geen wiin, geen riekend' oly-vat,
Yet by u schoone vlam men had.
Over u tong de melk-rivierkens vloten,
11. U lipkens ziin met honig over-goten.

Miin Bruyd, die my met min besiekt,
U kleeding als Libanon riekt.

12. Gy ziit als een besloten water-welle,
Daer op ik miin geheym en segel stelle.
13. De scheuten van u vruchtbaer riis
Ziin even als een Paradiis,
Met e'elen reuk, en boom-gewas beladen,
Met cyper-druyf, met nardus, en granaden.
14. En 'tgeen niet was siin minste deel,
Saffraen, en calmus, en caneel,
En myrrh', en aloë, die't hert verblyen,
En al de kostelyxste speceryen.

† *Mijn bemelsche gaven.*

15. Fonteyn der hoven, water-bron,
Die vloeyen komt uyt Libanon.
U sprong is vol van levendige stralen,
Die nimmer stuyten, noch te rugge dalen.

Bruyd.

16. Kom, noorden wind, schud kruyd en loff,
Raek smaek en reuk van onsen hoff.
Spoed ook u vlucht, gy sachte zuyder-winden,
En gy miin Lief, laet u in't hof ken vinden.

Het vijfde hoofd-stuck.

Bruydegom.

1. MYN Bruyd, miin waerde Susterliin,
Ik ben in mynen hoff getreden,
Daer myrrh' en specery en ziin,
Tot spijs van miine lustigheden.
Kom drink u deel van melk en wiin,
* Laet u oogskens belae daer van onsteken ziin.

Bruyd.

- Ik fliep,[†] maer 'thert jen was ontrust,
2. Doen ik miins Liefkens stemme hoorden.

* *ut infra Vers. 12.*

† *Wat verflaewt zijnde in de goddelijcke Meditatie.*

Bruydegom.

Doet op, gy die miin vlammen blust,
 Die my met u gekus bekoorden,
 Doet op, miin Duyf ken, miin Vriendin,
 'tHooft is my gantsch bedaut,
 Volmaeckte laet my in.

Bruyd.

3. Ik heb miin kleeren af geleyd,
 Sal ik die weder aen gaen trekken?
 En miiner voeten reynigheyd
 Sal ik die weder gaen bevlekken?
4. Maer soo miin Lief dees woorden hoord,
 Ah! hy keert weer te rug, geheel op my verstoort.

 En trekt siin handen van de deur,
 En scheurt met een miin hert aen stukken,
 En laet my in het swaerst' getreur,
 En hoopt mijn hooft met ongelukken,
5. Tot dat ik weer miin sokken nam,
 Miin hand drupte van myrr' doen ik aen't deur-slot quam.
6. Ik dee miin Lief ken op, maer ach!
 Miin liefste Vriend was heen geweken.
 Wat wiik of weg miin oog besag,
 Het scheen miin droeve borst te breken,
 Miin hygend' zieltjen my verliet,
 Ik beklaegde miin smert, ik socht, maer vond' hem niet.

 Ik riep miin Lief kens lieve Naem,
 Maer hy en wilde my niet hooren.

'kWas heel vermoeyd, en buyten ae'm.
'tScheen al tot druk en angst gesworen,

7. 8 Ik moest miin sluyer laten gaen,
Over-mant van de wacht, en door miin sorg verraen.

Gy Dochters van Ierusalem,
'kBesweer u siet gy miin Beminden,
Hy die miin ziele trekt tot hem,
Soo gy hem yewerts quaemt te vinden,
Segt dat ik krank van liefde bin,
En miin leden gewond, alleen om siine min.

De Dochters van Ierusalem spreken.

9. Is hy meer als een ander weerd,
Gy schoonste onder allen Wiiven,
Dat gy ons altemael besweert
U in siin vinden trouw te blyven?
Is hy meer als een ander vrind,
Die gy, schoonste van't Land, soo vyeriglyck bemind?

Bruyd.

10. Miin Lief is wit gelijk de snee',
Met aengenamen blos door-goten,
Siin sterk gevolg ten stry de ree
11. V Vil sig maer onder hem vergrooten.
Siin hair rave-swert en gekrult,
Van fiin goude siin hoofd miin borst met min vervult.
12. 'tVerlieft gesicht, tot lusts-gerief,
Dat by een beekjen sig gaet pronken,

Van't minnend' Duyf ken 'liickt miin Lief,
Met melck versacht tot soete lonken;
Het blinkt gelijk een diamant
Aen het schoon vinger-lid van siin verliefde hand.

13. Siin wangen, daer miin kuysche drift
Vind lelyen en speceryen,
Siin lippen, ah! 't onrecht geschift
Van myner lusten mede-ly'en,
Rieken niet anders als civet,
Ziin van myrrhe bedaut, en met kaneel beset.
14. Siin handen als van e'el gesteent'
Dooden het flikkeren der Sonne.
Ik heb van hem miin hert ontleent,
Van hem heb ik miin ziel gewonnen.
Siin ronden buyk, miin minne-vyer,
Is als 't elpe gebit, betogen met saphier.
15. Siin beenen, daer men vast op bout,
Gelijk twee marmere pilaren,
Gegrond op't alder-fijnste goud.
Doen my miin krachten weer vergaren.
En voort siin heel gestaltenis
Is als Libanons top, die nimmer dor en is.
16. 'tGhemelt van siin lieve mond
Druypt als een grott' van honig-drupp'len,
Al wat ik oyt aen hem bevond
Doet my het hertjen vrolyk hupp'len.

Soo is miin alder-liefste Vrind,
Die miin zieltje besit, en miinen brand bemind.

Het seste hoofd-stuck.

De Dochters van Ierusalem.

1. Segh eens, aller-schoonste der Vrouwen,
    Waer is u Lief gegaen?
    Wiist ons de plaetsen aen.
    Wy gaen soecken waer hy siine kudde magh houwen,
    En waer dat siine Tenten staen.

Bruyd.

2. Miin Lief is ten Hove genadert.
    Onder het reuck-gewas,
    Dat miine ziel genas,
    Daer hy't Lammeken weyd, en de kudde vergadert,
    Die miin schat, hoop, en sorge was.
3. Miin Lief is de miin, ik de siine,
    Ik ben de siin', hy miin,
    Hy sal miin Trooster ziin,
    ^a Ik gevoel door siin min al miin kracht onder-miinen,
    ^b En ik swiim om siin mondeliin.

a *Gelijck sy op een ander plaets seydt, dat sy krank van liefde is.*

b *Om het geen' hy my met sijn eygen mond belooft beeft, ende om sijn tegenwoordigbeyt te genieten.*

Bruydegom.

4. Vriendin, ghy werd schoonder beleden
Als Tirsas Konings stee,
Iae liefelijcker mee
Als Jerusalem self, en veel sterker van leden
Als een Veld-heyr ten strijde ree.
5. * Ah! Lief, soet gewelt van miin sinnen,
Keert u gesicht van't miin;
U lonkjes doen my piin.
Ik gevoel dat u Min my vermeeftert van binnen,
En ik kan sonder u niet ziin.
6. 'kEn kan miin gesicht niet versaden,
En tot u schoonheyds lof
Vind' ik steeds nieuwe stof.
7. 'kSou miin handen verliet in vlechten wel baden
Als ik u vond' in miinen hof.
8. 'Tis al by miin Liefken verschoven
De Koninginnen al,
En Maegden sonder tal,
Ia de By-wijven ook kan haer luyster verdooven,
Dits de Duyf die miin finnen stal.
9. Vol-maeckt, sonder vlekke geboren,
Haer Moeders eenigh kind,
Is't hertjen dat my mind.

* *Poëtische manieren van spreken, niet anders beduydende, als d'uytnemende liefde die Christus aen sijne Kerckdraegt. Siet de Paraphrasis van Diodati.*

Daerom gaet van haer wey noyt een schaepken verloren,
Want ik heb haer te wel gesind.

Wanneer haer de Maegdekens naken,
De Dochters van Sion,
Die men de schoonste von,
Iae de By-wiiven self die ontsluyten haer kaken,
Tot den lof van miin schoone Son.

De Dochters van Sion.

10. Daer gaet haer Jerusalem prijsen,
Siet eens den dageraet
Die aen haer wangen staet.
^a 'tSchiint haer montje bedaut wil haer Bruydegom wiisé
Wat daer uyt een soet reuckje gat.

De Maen kan haer schoonheyd niet halen,
Noch suyverheyd de Son,
Hoe klaer die immer ston:
En sy kan ook een vrees uyt haer oogen doen stralen
Die de grootst' wel verschrikken kon.

Bruyd.

11. Ik gong nae de groene valeyen,
En nae den noten-hof,
Om daer te plukken of
Den granaet, en de druyf die miin Lief placht te leyen,
En siin min staeg te singen lof.

^a *Dewijl op een ander geseydert wert, dat die van bonig en melk vloeyd.*

12. Met een, eer dat ik't nauwelijx wiste
 Ontvliegt my miine ziel
 Als't snel-vervoerde wiel
 Van Aminadabs Kar, na den Vriend die ik miste,
 Die miin^b vyer in siin boesem hiel.

De Vrindinnen van de Bruyd.

13. Keer weer, keer u vluchtige schreden,
 Keer weder, Sulamiet,
 Gy die ons ziel gebied.

Bruyd.

Wat haect gy om u Vriend sterk te moed te gaen treden
 Als een rey met een juychend Lied?

Het sevende hooft-stuck.

Bruydegom.

1. HOE fraey, miin Lief, ziin uwe gangen,
 Gy schoent op geen gemeene leest,
 U Min vervoert my soo den geest
 Dat ik steeds na u moet verlangen.
 Ik vergelijk u heup-gewrigt,
 Geheel tot miine min verplicht,
 By kosteliike keten-ringen.
2. U navel, die veel soets vervat,
 Gelijk ik (ach wat vremder dingen!)
 By eenen beker vol van nat.

b .i. Minne.

- U buyk geliick ik by den terwe
 Tot eenen ronden hoop gehoopt,
 In innerliike min gedoopt,
 Die nimmer en verschiet van verwe,
 Van balssem en van myrrhe vet,
3. Rond-om met lelyen beset.
^a U borsjens, wel te recht geleken
 By Tweeling-rheetjes in't gebergt,
 Konnen miin ziel tot u ontsteken
 Door d'ongeveynstheyd die my tergt.^b
4. U hals is een yvooren thoren,
 En als twee vyvers u gesicht,
 Dat my van soo veel vyers bericht^c
 Dat ik miin hert daer heb verloren.
 U neus, die ik seer minliick von,
 Is als den thoorn van Libanon.
5. U hoofd by carmel vergeleken,
 V vlegt-snoer als een purper-lint
 Konnen uws Liefkens hert ontsteken
 Dat het u maer alleen bemint.

'kBen vast aen uwe galeryen,^d
 V min verbind my aen u huys;
 Om dat die suyver is en kuys,
 En weet van tochten, noch van vryen.
 V lonckend' oog, u schoon gesicht
 Heeft my tot uwen brand verplicht.

a *Prov. 5. 19. Laet u baerborsten t'allen tijden dronke maken, doolt steeds in bare liefde.*

b *Siet de Paraphrasis Diodati, c. 4. 5.*

c *Als C. 6. v. 5.*

d *De Konink is als gebonden op de galeryen.*

7. V brav' u treffeliicke lengte,
Gy Princen Dochter, waerdste pand,
Is als den palm, die noyt en krenkte,
Op Libanons gebergt geplant.
8. 'kWil uwen palm-boom gaen omvangen,
En op siin takken vallen toe,
° En werd siins liefdens nimmer moe,
Daer daer miin Bruy loft aen sal vangen.
Vborsjes als twee trossen druuf,
Vkusjes als een tortel-duyf,
f Sult gy my weyg rig overgeven,
En ik sal, met verwerde min,
In uwe soentjes gansch verbleven
Worst'len t'uwer^e slaep-plaets in.
9. 'kSie gansch bedaut u lippen leken,
'tGehemelt van u lieve mond
Een wiin-rivierken van hem sond,
Om 'tslapend' volxken te doen spreken.

Bruyd.

10. Ik ben miins Liefsten troetel-kind,
Ik ben alleen die hy bemind.

e *De figuerlijcke beschrijvingh van de volkome vereeniging van Christas met sijn Kerk in het Rycke der Hemelen, en van het on-uyt-sprekelijk vermaek dat Christus met haer sal nemen in der eeuwigheyd.*

f *Als Cap. 6. vers. 5.*

g *Dat is, In de borst van yder Geloovige, de slaep-plaets en wooning van siine ziele.*

Kom laet ons buyten gaen vernachten,
 Hier op de Dorpen, of in't Veld,
 Daer sal ik u, miin Lief, verwachten,
 Verwachten daer u soet geweld.^h

12. Kom laet ons vroeg de Schaepkens leyden,
 Kom laet ons vroeg ter deuren uyt
 Gaen sien den jongen wiingard-spiuyt,
 Of haer siin bloemkens open spreiden,
 Of den granaet wat fraeykens staet,
 En of siin knopken open gaet.
 Daer sullen wy in kusjesleven,
ⁱ Daer sal ik miin verliefde ziel
 In uwe ermen over geven,
 Daer ik soo geeren tusschen viel.

13. Kom voor miin deur, miin kruyden rieken,
 Het schoone bloemken van saffraen
 Dat heeft siin blacuwe roxken aen,
 Miin myrthe-boomken spreyd siin wieken.
^k Miin vruchten lang en korts gegaert,
 Voor u gewacht, voor u gespaert,
 Die leggenree op schoone dagen.
 Het is u, Liefken, wel bewust
 Dat gy haer met u mee wild dragen
^l Als het u hertjen maer en lust.

^h 'tSoet geweld dat gv op mijne ziele doet, als die wat traeg en weygerig is in bemel-plichten.

ⁱ In het hemels Paradijs.

^k De Geloovige met haer martyrie.

^l In den Hemel.

Het achste hoofd-stuck.***Bruyd.***

1. AH! waert gy my als een Broeder,
     En soogt miins Moeders borst,
   ^a 'kSou u staeg kussen,
   En miine v lammen blussen,
   Tor dat miin lust, en blakend' hertjen buygden,
   En versaet van liefde tuygden,
   Dat al miin leden door uwe^b kusjes leven,
   Sonder kusjes onder-bleven.
2. Ik sou miin Herder gaen leyden
   Recht in miins Moeders huys.
   Gy soud my leeren
   Hoe ik u most begeeren,
   En hoe ik kuys miin minne most beleggen.
   Daer sou ik miin lusjes seggen,
   En u, miin Liefken,^c met wiinen en granaden
   In u kusjes over-laden.
3. Ik wil miin hooftneder-leggen
   Op uwe linker-hand,
   'kWil liif en leven
   Vooruwe kusjes geven.

a *'kSou staeg van u onderwesen werden, en mijn genegtheyd tot u heylig woord voldoen.*

b *Door uwe tegenwoordigheyd.*

c *Met de goede vruchten des geloofs.*

4. Al miin verstand,
Gescherpt op onse lusten,
Sal noch, tot ons volle ruste,
De Dochters al, en Maegdekens besweeren,
Dat sy verre van ons keeren.

De Vriendinnen van de Bruyd.

5. Wie sieik daer onder-steunen
Moed' aen der woestiinen top,
Sy gaet op haer Liefken leunen,
S'houd haer leden nauliix op?

Bruyd.

'kWekt' u aen de appel-boomen,
Daer u Moeder gansch beswaerd,
En met smerten over-swom'en,
U miin Vrienden heeft gebaerd.

Die kan men duyden op de vervolgingen van de Christenen in haer beginselen.

6. Set miin minne-blakend zieltje
Als een zegel op u borst.
Laet siin vlugge minne-kielt je
Nimmer tragen door de vorst.
Kom miin hertjen weer verwermen
Als ik in u min beswiim,
° Laet miin lusjes om u swermen
Als de Byen om den thiim.

e *Laet mijne genegentheyd om by u te wesen in het bemels Paradijs u gestaeg voor oogen wesen.*

Onse liefd', ons kuysche minne
 Is veel sterker als de dood,
 Siinen yver op miin sinnen,
 Yver voor miin Bed-genood
 Is by sweerd noch graf te lyken,
 Herder is ons jaloesy,
 Onse vlammen niet en wiiken
 Voor de hoogste heerschappy.

7. Dusend groote water-stroomen,
 Als den slindenden Euphraet,
 Kon nen by dit vyer niet komen
 Als het in siin vlammen staet,
 Kosten desen brand niet blussen,
 Al het kostelyxste goed,
 Dat het volk in slaep kan sussen,
 Niet tot onse liefde doet.

8. Onse Suster jong van jaren,
 Die noch geene borsjes heeft,
 Die haer Schaepkens sal vergaren
 Daer het Geytjen staet en beeft,
 Seg my wat wy sullen maken
 Met dat kleyn onnoosel Dier
^b Als de dagen sullen naken
 Van haer eerste minne-vier?

Bruydegom.

9. Werd sy als een muer bevonden,
 Sullen wy ook na den eysch

^b *Als men daer eerst u Evangelium sal beginnen te prediken.*

Fiin van silver op haer gronden,
 Bouwen een seer groot Palleys.
 Werpu, schoone Ceder, neder,
 Geef ons Susterken de keur,
^c Is het fraey of leelijk weder,
 Tot de planken van haer deur.

Bruyd.

10. ^kBen een muer, en miine borsten
 Zijn als thorens gansch volmaekt,
^d Niemand salder immer dorsten,
 Die my aen de memmen raekt.
 Doen bevil ik siinen oogen,
 Doen was my de vrederee,
 Doen begon ik steeds te poogen
 Veyl te weyden al miin Vee.

Bruydegom.

11. Elk placht Salomon te bringen,
 Voor siin vruchtbaer wiin-gewas,
 Dusend sikkels silverlingen
 Die de druyl bevolen was.
12. ^e Ik geef aen miin wiingard-wachten,
 Als my hare sorg bevil,
 Loon, waer op sy niet en wachten,
 Als sy waken na miin wil.

c *In vervolgingen of voorspoed.*

d *Om dat ik met de bediening van Gods woord ben om al de Geloovige te spijsen, ende te laven.*

e *Ik geef aen de Leeraers mijns Evangeliums meer loon als sy oyt verwachten kunnen.*

O miin Lief, miin lang verkoren,
 Die daer in de hoven woond,
 Laet my eens u stemme hooren
 Waer mee gy u min bethoont.

Bruyd.

Kom dan haest'lijk aen getteden,
 Spoed u wakker als een Rhee,
 Steld miin minne-lust tevreden,
 'kBen tot uwe kusjesree.

[Aantekeningen]

Het eerste Hooft-stuk kan gesongen werden als eenige Kusjes van *Johannes Secundus*, door de *Heer van Rantwijk* treffelijk vert aelt.

Het tweede Hooft-stuk als de *Solitude van Theophile*.

Het vijfde Hooft-stuk als *Object dont les charmes si doux*.

Het seste Hooft-stuk als *Beaux yeux vive source des flammes*, ende

Het achtste Hooft-stuk ten deele als *Amarilli mja bella, &c.*

De Seven Psalmen van Boetveerdigheyd.

Den eersten, zijnde den sesten Psalm.

1. 2. Gevreesde Vorst, laet doch uws gramschaps hitte
Niet immermeer mijn swakke le en besitten.
3. 4. Ontspan u kinder-tucht van sware woedentheyd,
Die in mijn ingewand soo rouwe palen heyd.
Dit herd gelach gaet my de ziel verraden,
Dit nood-weer heeft mijn swaren val geladen,
En wissen schip-breux ramp, soo uwen sterken erm,
Die Koningen beheerscht, mijn zeylen niet bescherm,
5. Laet u barmhertig oog u wanhoop stillen,
Die met ontroerde ziel 'tgebeent' doet trillen
Hoe lang, ah Heer, hoe lang? leg schicht en boog ter neer
Terwijl ik vlees en bloed door hare kracht verteer.
- 6 Waer kan u roem by worm, by mot, en muysen,
In een ontzielde mond en boesem huysen,
Seg waer 'tvervrosen hert, uyt een verrotte gracht,
U eenig heylig Lied ten offer heeft gebracht.
En wie kost roemen u verheven dingen,
Daer dusend Beulen sijn gewheet bespringen
In't eeuwig duyster land, daer sijn verlate ziel
In dieper smerten put, en wanhoops afgrond viel.
7. 'tBenaud gesucht doet my de sinnen krenken,
Ik wil mijn bed in brakke beken drenken.
8. 'tGesicht verduystert, en mijn hert en boesem berst,
Terwijl mijn Vyand met mijn lange smerten scherst.

9. Voort uyt mijn oogen al die onrecht handelt,
En vol bedrog in kromme wegen wandelt.
Weg met het schelms gebroed van u vervloekte min.
10. Mijn God komt tot mijn klacht en smeeken treden in.
11. Met schaemt moet u verbasterd oog door-gooten
Sig aen dit nydig ramps-genoegen stooten.
Mijn goedertieren Heer heeft my geheel ontlast,
En mijn gesucht gestilt, en tranen af-gewast.

Den tweeden, zijnde den 32.

1. Gelukkig die, daer boven vry gesproken,
Sijn schand is in vergetings nacht gedoken,
2. Gelukkig die sijn schuld niet raekt in't groote boek,
En reyn van hand en mond weerd allen hemel-vloek.
3. Ik riep, maer liet mijn slimmen gang t'ontvrachten,
En mijne zijdse wegen op te bichten,
Mijn leet kroop voort en voort in't kankerend gebeent',
Soo lang mijn stomme ziel bleef in sijn quaed versteent.
4. U sware hand quam my de lenden drukken,
Met smert op smert, met dusend ongelukken,
'tZy my den dag ontlook, of'tsterren-rak bescheen.
Waer door't ontfutseld hert sijn fey len heeft bele'en.
5. Wel aen, sey ik, laet ons de biegt gaen seggen,
Laet ons de borst en nieren op gaen leggen,
Waer op het godlijk oog met mede-ly omvaen,
Mijn sware schuld en smert heeft in den ban gedaen.
Daerom sal immer, op bequame tyden,
U dankbaer volk u grooten naem belyden,
Dat niet met 'theyloos rot, en ongesout' gebroed
Verstokt wil blijven, tot uws gramschaps diepen vloed.
7. Ah! eenig toevlucht van mijn droeve dagen,
Trek my uyt Haters lang-bedachte lagen,

- Al mijner vreugden bron. Verstoord 'tgeveynst gelaet,
 Dat van mijn tegenspoed en dwael-wensch swanger gaet.
8. 'kSal, seyde mijn God, u rouwe woestheyde slechten,
 En uwe gangen in mijn wegen rechten.
 'kSal mijn besorgde min op u gedachten slaen,
 Dat gy met wissende voet moogt voor mijn oogen gaen.
9. Gy dan mijn Volk gaet eens de rede stijven,
 Wild niet vermuyld en dik-verèseld blijven.
 Wacht u voor 'tswaer gebit van ramps verwoedentheyde,
 Dat mijn rechtveerdig Heer in herde monden leyde.
10. Des Over-treders ongetelde roeyen
 Wil hy in ongemeete straf doen gloeyen,
 Maer die sijn vaste hoop op sijne liefde vest
 Wert van bermhertigheyde met volle bron gelest.
11. Verheugd u dan, verheugd u, vrome zielen,
 Oprecht van hert, en ongekromd van hielen,
 Roemt sijnen grooten Naem, laet met sijn lof bela'en
 U helle sangen voort tot in de wolken gaen.

Den derden, zijnde den 38.

1. Terwijl u thoorn blaekt met verhitten yver,
 En dat sijn kracht, staeg heftiger en stijver,
 U droevig oordeel baend, verschoon my kleynen worm,
 Te swak om uyt te staen soo gruwelijcken storm.
2. Ik voel mijn hert, waer op u gramschap hagelt,
 Als met ontelb're schichten gansch door-nagelt.
 U sware tuchter-hand, daer ik ontwapend sat,
 Heeft my te rou geraekt, en al te wis gevat.
3. Geen eenig lidt is gaef noch heel gebleven,
 In dit benaud en swaer gemarterd leven,
 Mijn grover sonden strijd heeft al de le'en ontroerd,
 En al mijn vastigheyde gevangen heen gevoerd.

4. Mijn misdaed is my boven 'thoof gewassen,
Met quaed op quaed, met sond op sond te tassen,
Soo dat sijn wichtig pak mijn swakke schouders drukt,
En mijn mistrooste ziel in diepen wanhoop rukt.
5. Mijn stinkend seer gaet met verhitte buylen
In onbedachte dommigheyd vervuylen.
'kVoel in mijn jeugdig hout een dorren ouderdom.
6. 'kGa onder 'tsware pak met kromme leden om.
7. 'tSwak leden-rak is vol van slimme schreden,
Ik sie den val van mijn verrotte leden.
Dit in-gewaterd huys, dit lang-versuymd gebouw
Wijst dat ik in mijn quaed, en in mijn quael verôuw.
8. 'kBen al te seer gegeesseld en vernederd,
'kBen al te seer ontmergeld en ontvederd.
Ik brulden als een Stier van lijdens ongeduld,
Mijn swaer gedrukt gesucht heeft aerd' en lucht gevuld.
9. Heer, al mijn lust, gy kend mijn diepe tranen,
10. Gy siet 'tverwerde hert mijn schip-breuk banen,
Mijn ziel en lede ze'en ontsakken moed en kracht,
En 'tschreyend oog vervalt in grondeloose nacht.
11. Mijn Vrinden, met dees' sonden-oegst be-adert,
Zijn met een schamper oog mijn druk genadert:
En die sich alder-naest in mijnen voorspoed hiel,
Licht in mijn leegen ramp den lang geveysden hiel.
12. En die't verderf van dese ziel behertten,
Deden geweld op mijn verkleynde smertten.
En die my vraegden waer dien sond-vloed oorsprong nam?
Sochten met hulps bedrog t'ontwortelen mijn Stam.
13. 14. Maer niet een woord, stom, en met doove ooren
Liet ik haer onbereden praet verloren,
15. En in de winden gaen. Doch u, mijn God alleen
Heb ik met vaste hoop gedurig aen-gebe'en.
Gy liet my nimmermeer verloren smeecken,
En in mijn slingse modder-kuylen steeken;

16. Op dat de Blafferts tong van haets geswolle kaek
Niet eeuwig aen den disch met mijne schertsen raek.
17. Om dat ik schijn tot hoon en ramp geboren,
Of selden heb sijn versch geheug verloren;
18. Maer ik sal immer voort met open deuren gaen,
En met een wakker oog mijn wegen gade slaen.
19. Mijn Haters gaen het hert met vreugde kroppen,
En schudden over my de dwase koppen,
Door mijn verdriet gestijft. Sy wasschen in getal,
En thoonen eb en vloed van mijnen droeven val.
20. Die ik wel eer met eer en gunst ging kroonen,
Gaen goed met quaed, gaen min met haet beloonen,
Met slimme naem-dieft, en verwerden achter-klap,
Om dat ik liefde thoon tot 'themels borgerschap.
21. Heer, wild my nimmer 't vriendlijk wesen keeren,
Maer uwen wil en rechte wegen leeren,
22. Ah! doelwit van mijn ziel, ah!† vryd hof van mijn hert,
Laet nimmer om u hulp mijn treurig breyn benerd.

Den vierden, zijnde den 51.

1. Bermhertig Heer, geen recht, maer mede-doogen,
Terwijl de goede rede, eerst ontvlogen,
Weer in mijn boesem plaets, en wisse wooning vind,
En het verspreyde hert weer aen u wetten bind.
Laet, na ontelbaerheyd van gunst-gedachten,
Mijn breuken niet in u gericht vernachten,
2. Wisch alles uyt u hert, en wasch mijn vlekken af,
En trek my eenmael uyt dit stinkend' modder-graf.
3. 'kBegin mijn knagend' onverstand te merken,
Ik voel in't hert een swaren tuyger werken,

† *Asvlum.*

- Een ongeruste spie van ongerechtigheyd,
Die my mijn losse daed gestaeg voor oogen leyd.
4. U, u alleen, mijn God, ha stouten wrevel!
Dook ik mijn ziel in grover sonden nevel,
Op dat het helle licht van u gerechtigheyd
Dring met een klaer gevolg door onse duysterheyd.
  5. In dwersse ongerechtigheyd ontsongen,
En droef ontwerp, uyt sondig zaet ontsprongen,
Door een Verleydsters rib, in een vervloekten schoot,
Was't niet u haet die my mijn eerste neyging bood?
  6. Maer gy, mijn God, die recht en waerheyd minden,
En al sijn tegen-gravers wild verslinden,
Hebt een verholen schat van u wet-wetentheyd
In mijn besneden hert, en wakk're ziel geleyd.
  7. Met min en quytend hyssop over-goten
Sult gy mijn hert van allen stank ontblooten,
  8. Soo sal't vervormt gemoed, met reynheyd aen-gedaen,
Veel witter als de sneeu voor uwen luyster staen.
  9. Gy sult my blyde maren laten hooren,
U gunst sal't stram gebeent' tot vreugd bekoren.
  10. Trek maer u Richters oog van mijne losse schre'en,
En wischuyt 'tschuld-boek al mijn ongerechtighe'en.
  11. Laet in mijns herts geruymde modder-kluysen
Een nieu gemoed, en zielen-heerscher huysen,
Een nieu vervormd gemoed, en een recht-schape ziel,
Die, op haer minst geswik, u in de ermen viel.
  12. En wild my niet uyt 'tvriend'lijk oog verwerpen,
Maer mijnen boesem koesteren en scherpen
Met een vernieuude geest in't helder ingewand,
Dat sig te geener tijd van u verlate vand.
  13. Laet my de vreugd van uwen Heyland smaken,
Laet het voorsienig hert sijn Scepter naken,
En sijn verstoorde kroon door spot en hoon gehaelt,
En onse schulden met sijn dierbaer bloed betaelt.

14. Ah! laet ik, met dat blyde vyer onsteken,
Den slimmen Sondaer van u doen gaen spreken;
Soo werd het wrev'lig rot van uwen weg vervremt,
Sijn trotse toortsen in bekeeringen gedemt.
15. Wilt mijn besoetelt hert en handen wassen
Van't bloed dat stadig druk op druk komt tassen,
Soo sal mijn dankbaer Lied in u gerechtigheyd,
Met ongemeten lof, steeds werden uyt-gebreyd.
16. Gy sult mijn sacht-gestreeelde mond ontsluyten,
Om uwe wonderen vol-op te uytten.
Mijn lippen sullen, Heer, met uwen roem bela'en,
Staeg met een scherpe sorg door 'twrevel-leger gaen.
17. Had gy begeert de vette offer- vyeren
Van't onbevleete Lam, of Ram, of Stieren,
'kHield' 'tbesig Priesterdom staeg by Autaer en Kerk,
Maer neen, u reyne geest zoekt ander offer-werk.
De Lammers die mijn minlijk God behagen,
Op't aut'er van een droevig hert gedragen,
Is een verslage ziel, met een verkneed gemoed,
Dit offer acht mijn God alleen voor reyn en goed.
18. Laet Sion, Heer, u vriend'lijk oog begluren,
Op dat Jerusalems vervalde muren
We'er raken in den bouw, door u gelieft Geslacht,
19. Soo werden u de rechte kalveren geslacht.

Den vijfdén, zijnde den 102.

1. Laet sig doch eens mijn droeve be'e volbringen,
Laet, Heer, mijn stem eens door de wolken dringen,
2. Sluyt niet u vriend'lijk oog, dat my het leven gaf,
En wen 'taf-keerig oor niet van mijn suchten af.

- Laet u geswinde hulp, in al mijn qualen,
Strax op mijn klachten, en mijn tranen dalen.
3. Mijn leven, als een rook verdwenen en vergaen,
Raekt naeulijx 'tdor gebeent' met sap of dampen aen.
  4. Als 'tscheutig gras, door Boer-mans seyss' gesneden
Is 'twelkend' groen van mijn gemaeyde leden,
  5. Gescheurd van't voedsel: en door diep gesucht ontleeft,
Is my 't ontmergeld riff aen't slappe vlees gekleeft.
  6. Wil ik mijn eenigheyd te recht doen blyken,
'kGa my een eensaem Pelicaen gelyken
Op een verlaten rots, door Mensch noch Dier betre'en,
In still' en altijd eenig' eenigheyd alleen.
Een schorren nacht uyl, in verwoeste dalen,
Kan ook yet by mijn droeve suchten halen,
Met 'tnare nacht-geschrey; 'kben, als gy met my twist,
Gelijk een Mosjen dat sijn Ga' en Nesje mist,
  8. Den heelen dagh, met ongeredden ooren,
Most ik 'tverwijt van mijne haters hooren.
En die wel eer de tong had met mijn roem bela'en
Quam tegen al mijn doen met valsche tuyging aen.
  9. Wat gong 'tgejaegde hert en aders drenken?
De brakke tranen die mijn oogen schenken.
Wat was de sachte spijs, in mijns getrouheyds toets?
Het stoff en assen van mijn lang-verlate koets,
  10. In't blakend' vyer van u verhet vergrimmen:
Want gy my hoog tot dieper val liet klimmen.
  11. Mijn dagen als een scha' dooruwen glans gekort,
En mijne leden zijn als hooy op't veld verdort.
  12. Maer uwe kracht sal met verstaelde muren
In aller eeuwen eeuwigheyd voort duren;
Die met vermaerde min, en hulp van Stam tot Stam
In ons gedachtig hert volkome wooning nam.
  13. Heer, gy sult Sion een medoogend' wesen,
In al u doen en laten, laten lesen,

- Om dat den rechten dagh van sijn verlichtenis
 Voor u bermhertig oog nu recht geboren is.
14. Dewijlu Dienaers in dees slimme dagen
 Sijn onderbleve muren weer behagen.
 Haer mede-lydend' oog, met hemel-dienst bela'en,
 Sal over 'twoest gebouw van sijne Landen gaen.
15. Soo sal u naem, met vrees en wonder, thoonen
 Aen groesaem Volk, en vergelege Kroonen
 U ongemeten roem, en hooge heerlijkheid,
16. Die Sions swakken bouw met vollen luyster vleyd,
 Wiens flikker heel de Weereld door sal schieten.
17. Dewijl wy niet vergeefs ons tranen gieten,
 Met nederig gesmeek, en leets-bewijs verseld,
18. Dat voor de naeste eeuw staeg wert te boek gesteld.
 Op dat ons Leen-gevolg, en Erf-besitter
 U grooten naem in Hoff en Tempel schitter.
 Om dat uyt 'tklaer gewelf van 'sHemels hooge tent
 Ons God sijn vriend'lijk oog ter aerden neder sendt:
20. Om kluyster-klem en suchten op te garen
 Van't droevig Erf-kind van sijn Martelaren.
21. Op dat in Sion sijnen lof van nu aen voort,
 En in Ierusalem werd immermeer gehoord.
22. Dat alle Kroonen, tot sijn dienst geropen,
 Daer komen met een rappe dgy gelooopen,
 Ja al het reed'lijk dat den aerden-kloot bewoond,
 Daer magh vol hemel-min sijn Heyland zijn gethoond.
23. Hy brak mijn kracht als kennip-stok aen stukken,
 Hy gong de bloem mijns levens onder-drukken,
 Hy kreukten my, soo dat mijn lenden zijn verswakt,
 Als't top-swaer man-kop dat sijn steeltjen is geknakt.
24. Ik sey, op myner deugden-padt geseten,
 Laet my de kortheyd van mijn dagen weten.
 Ruk my niet van de baen in't midden van mijn loop,
 Terwijl van Stam tot Stam duert onser jaren knoop.

25. Gy leyd, Heer, in't begin des Werelds gronden,
U handen wrochten 'sHemels hooge sponden,
26. Dat wonderlyk gebouw moet in een yl vergaen,
Maer gy alleen, mijn God, blijft onbeweeg'lijk staen.
En wy gaen al gelijk een kleed verouwen,
Die gy wilt in een vast verand'ren houwen;
27. Maer gy blijft eewig met tijds ongemetenheyd,
In vaster wesens stand, en onverand'rentheyd.
28. Gy sult het zaet van u getrouwe Knechten
Met rijk besit aen uwe Wetten hechten,
Haer uyt-gespreyd Geslacht sal eeuwig blyven staen,
Al is somtijds sijns woestings daegraet op-gegaen.
Om het onfeylbaer woord, na Sond-vloeds toren,
Aen Abrams Lendenen wel eer gesworen,
Noch te verdusenden sijn uyt-gebreyde vrucht,
Als sanden aen de Zee, als Sterren aen de lucht.

Den Sesten, zijnde den 130.

1. AEN diepen druk angstvalliglijk gebonden,
Heb ik u, Heer, mijn klachten toe-gesonden.
Let op den droeven stand van mijn verschove Luyt,
2. En steek 'tmedoogend oor tot mijn gebeden uyt.
3. Wilt gy op al ons doen en laten letten,
En 'tvast besluyt na onse losheyd setten,
Waer kan ons wankel riet voor u gesicht bestaen?
4. Waer vangt 'tna-latig breyn eerst uwe Wetten aen;
Om dat gy u met leetschap laet versoenen,
Dorst ik mijn voet na u Geboden schoenen,
5. Dorst ik dees swakke ziel, met vaste hoop en trouw,
Ook brengen in u swaren druyf- en koren-bouw.

6. Ik voel mijn ziel meer na den Heere haken,
Als eenig nacht-wacht na de roode kaken,
En 't vriendlijk wesen van een spaden dageraet,
Wanneer de flaeuwe Son na 't end van't Jaer toe gaet.
7. Laet Israël nu met gescheurde netten
Ook al sijn hoop en heyl in God gaen setten:
't Zy dat het morgen-rood op haren Wijn-stok valt,
Of dat de schemer-nacht haer Os en Esel stalt.
Om dat sy staeg, met vyerige gebeden,
Ten vollen bron van quijt-schuld komen treden,
8. Soo dat het blakend' vyer van u bermhertigheyd
Alleen tot haren soen wil werden uyt-gespreyd.

Den Sevenden, zijnde den 143.

1. LAET, Heer, ontgord van straffen en vergrimmen,
Mijn sterk gesucht door 'thangend' vocht gaen klimmen,
En reyk u Winners hand met vreugd van hemel-buyt,
Tot mijn veroud gesteen, en schreyend' smeeken uyt.
Dat Hemel-recht uyt mijn geklagh magh klinken,
En wisse waerheyd aen mijn hulp magh blinken.
2. Want waer toe in't gericht getre'en met mijn ellend',
Dewijlu suyver oogh geen Mensch voor suyver kend.
3. Op, op, mijn God, en scheur mijns Haters strikken,
Die mijne ziel in diep verderf te slikken,
Ja selfs te slinden hoopt; daer hy my, krom gebukt,
Had in vergeetings nacht, en 'tlage stof gedrukt.
4. En soo in druk en duysterheyd gedoken
Scheen my het hert als aen een klip gebroken,
Of in een pers gebeult, en mijn benauden geest
Is, door beknelden angst, vaek op de lip geweest.

5. Ik dacht om mijn verlede blyde dagen,
En om den tijd van over-oude Magen,
    En over-Vad'ren eeuw, en hoe u sterke hand
    Haer heyl uyt haren val wel eer had aen-gerand.
6. Ik reyk u dan dees' flauw' gehaette leden,
Ik steek mijn handen uyt tot soen-gebeden,
    Mijn hert, gelijk een dorren akker, uyt-geblaekt
    Wacht hygend' dat u min sijn schrale gronden raekt.
7. Laet uwe hulp tot mijn begeve krachten,
En mijn gekreukten geest niet langer wachten.
    Ah! keer het vriend'lijk oog niet van mijn tranen af,
    Of ik ga sonder hoop steeds struy'klen na mijn graf.
Heer, laet my vroeg van uw' genade hooren,
Indien ik niet ben tot verderf geboren,
    Leer my al wat gy mind, 'khaek na een reyn gewiss'
    Als 'tVisjen na het aes, als 'thoekje na de Vis.
8. Wijs my u pad, leer my u weg betreden,
Waer in ik al mijn lusten magh besteden,
    Ik sen het offer-vyer van mijn onsteke Be'en,
    Met een geboge knie, door sweerd en spiessen heen.
9. Ruk my, uyt bitse Haters wreede klauwen,
Die mijn verslage ziel ter dood benaeuwen,
10. Leer desen boesem, die u dienst alleen bevil,
U onbevleete Wet, en immer reynen wil.
11. Ik voel in my 'tbevrosen hert beroeren,
Gy wilt my op de rechte baen gaen voeren.
    Soo sal verstorven deugd in u gerechtigheyd,
    Ter eeren van u Naem, gansch werden af geleyd.
12. Gy wild mijn druk en tegenspoed gaen weeren,
En 't Haters rott tot sand en stof verteeren,
    Om dat ik al mijn lust staeg na den Hemel sen,
    En heel tot uwen lof en dienst geboren ben.

Noch eenige andere uyt-gelesen Psalmen, als den 18. Psalm.

2. DE liefd', om in u heylig Huys te wonen,
     Om u mijn brandend' ingewand te thoonen,
     Tot pronk van uwen Naem en hoogen roem bereyd,
     Noemt u de sterke rots van mijn stantvastigheyd.
3. Mijn borgt, mijn vast gebouw, mijns rusts-bereyder,
     En slimmer lagen grimmigen verspreyder,
     Mijn God, mijn beukelaer, mijn hulp, mijn recht beraed,
     Mijn toevlucht, mijn geweld, daer al mijn heyl op staet.
4. Mijns ziels gesmeek quam 'sHeeren oor te naken,
     In't naeu bespeur van mijn verwerde saken,
     Elk Bloed-hond stont verset, elk Schender van mijn tucht,
     Ontwaend van 'tstael geweld begaf sich op de vlucht.
5. 6. Een killen damp quam door mijn aders glippen,
     De hel in't hert, de lijk-verw op de lippen.
7. In desen bangen strijd liet hy, ontroerd van min,
     Mijn bitter ziel-gesucht ter sachter ooren in.
8. Doen gong mijn God tot wraek mijns onrechts sitten,
     Doen beefden 'taerdrijk van sijns torens hitte,
     Doen kraekten esch en eyk, doen schudden 't rou gebergt,
     Doen trilden wild, en vee, tot schuylen schrik getergt.
9. Sijn neus gaf rook, sijn mond, op't heetst' ontsteken,
     Blies slindend' vyer, den hemel scheen geweken,
     En met hem neer-gedaelt, een dikke duysterheyd.
     Was als een voet-tapijt onder sijn sool gespreyd.
11. Hy voerden sich, tot mijnen wrok gebeten,
     Op't schouwer-blad van Cherubim geseten,
     Op sijn geswind gevolg, en in d'ontroerde lucht,
     Nam hy den snellen wind tot sijn gevreesde vlucht.
12. Rond-om hem, in den brand van't swellend' weder,
     Sloeg duysternis tot eener tenten neder,

13. Doen dreef hy 'tlos gespan met schrikkelijken swier;
Den glans van sijn gezicht gaf hagel-slag en vyer.
14. Daer op (wat herder veld-slag, en geplonder!)
God gaf sijn stem, en siet de lucht, vol donder,
Stort weer haer hagel-braek, scheurt in een stagen brand,
Tot soen van mijn verdriet, en blijk van 'sVyands schand.
15. Sijn pylen gongen haer het hert door-graven,
Dat sy verstrooyd haer op de vlucht begaven,
Verblind door 'tschichtig vyer, vol in-gekropte gal,
Vol schrik, vol tegenspoed, vol angst, vol ongeval.
16. De Zee ontdekten hare diepe kolken,
Door sterk gedreven storm van lucht en wolken.
Sijn gloeyend' vyer, en vloek, en damp uyt neus en mond
Ons oog in't ingewand van 'tgapend' aerdriek sond.
17. Hy liet sijn sterke hand te my waerts komen,
En trok my uyt de sorghelijcke stroomen,
Daer mijne ziel, benerd met bitsen Haters lach,
Als in versopen, en schier heel vergeten lagh.
Dit hulp gereyk verstoorden 'sVyands listen,
18. Dat sy, met al haer Jacht, dit Reeken misten,
Dat haren grooten swerm, die my te scheuren scheen,
My most behouden sien, en schandig vluchten heen.
19. Wat swaerder ramp most 'tknagend' ziel-oog laden!
Doen sy haer met mijn leegen druk versaden.
God was, God was mijn steun, spijt 'tbits en nijdig oog
Dat sich in mijn verderff soo onbedacht bedroog.
20. Hy gaf my ruymt' tot rust, en dank-gebeden.
Want hem behaegden d'ongeveynsde reden
21. Van mijn oprecht gemoed, en doens rechtveerdigheyd,
Omhelst met onbevlekter handen reynigheyd.
22. 'kEn gong noyt dubbel-hertigheyd behand'len,
23. 24. Maer ongemomd in 'sHeeren wegen wand'len.
Geen quaden opset porden my ten laster aen;
Om dat ik 'tWet-boek in't gehoorsaem hert had staen.

25. Soo schaften hy my prijs-loon mijner werken,
En reyner handel: om het vyer te sterken
26. Van mijn godvruchtigheyd, sijn goedertieren hert.
Mind die die mind, en in oprechtigheyd volherd.
27. Den reynen boesem van sijn liefste Vrinden
Laet hy sich reyn in minne-plicht bevinden.
Maer een verslimde borst en hert-genekte sin
Steekt hy met dwarrel-wind verstrikte gangen in.
28. Verdrukte kleynheyd acht hy heffens-weerdig,
Voor pratsen hoogmoed staet verdelging veerdig,
29. Hy voed mijns voorspoeds lamp, maekt hoog en leeg bekend
Den luyster, die hy op mijn nedrig leven send.
Hy leyd de duysterheyd van mijne dagen,
Spijt and're groots' en staeg gestofte Magen,
My vorig onbekend, mijn slechten Herders staf
Leyd hy vol glans en pracht ter hooger zetel af.
En doet den nacht van mijn geringe dingen
Door dikke droevigheyd der wolken dringen:
Recht als de middag-son, door donk're vocht gemuyt,
Berst met een grooter licht en sterker stralen uyt.
30. 'kEn vrees my niet in 'sVyands heyr te wringen,
En sijn gehaette muren te bespringen,
En lang-bedacht geweld, en nijdig onbescheyd,
Als God maer met my woond, en mijnen voet geleyd:
31. Sijn wetlyk pad, tot ziels behouw gelegen,
Was nimmer vast aen los-gebaende wegen,
Sijns redens suyverheyd, op levens eed gegrond,
Trotst 'tfijnste gout dat yemand in sijn koppen vond.
Schild, Schut, en Scherm-heer die op hem betrouwen,
Die op sijn vaste hand haer sterkte bouwen,
Zijn recht-geloovig Volk: hy geeft haer dagh en nacht,
Tot stut van wankelheyd der Eng'len scherpe wacht.
32. Dien God alleen is God van alle Goden,
Hy geeft de Vorsten Wetten en Geboden,

- En lengt en kort haer tijd van leven en van macht.
 En blijft de sterke rots van sijn bemind Geslacht.
33. Van ongemeene kracht een sterken gordel
 Geeft hy 'tgezenuwte lenden-rakten vordel.
 En heeft het reed'lijk Volk haer reden soo gewend,
 Dat men mijn omme-gang voor onbevlekt bekend.
34. Snel als een Hind' is 'trekken mijner schreden.
 'kLaet mijnen voet 'tgeweve goud betreden,
35. De voor-sprey van mijn thron. mijn hand ten strijde ree,
 Breekt ook met sekerheyd een stalen boog aen twee.
36. Het schild sijns heyls heeft my mijn God gegeven.
 Sijn hand heeft my het hert weer op-geheven,
 Verdrukt en af-gemat. Mijn hoog-verheventheyd
 Verheft haer vrend begin van sijn sachtmoedigheyd.
37. Hy gaf my onbeschreumde Veld-heers stappen
 Om 'sVyands hoogmoed op den nek te trappen,
 Geen hinder mijnder heup, geen beven mijnder dgye,
 Geen kloppen mijnder borst, geen knikken mijnder knie,
 Dus in de volle kracht van vastigheden
 Quam ik den trotsen hoop te moed getreden.
38. Och! wat een onbesuyst geworstel, en gekriek!
 Elk bood den rug, en keerden den verbaesden hiel.
 Mijn vinnig stael en erm en wou niet rusten,
 Eer dat sy al het bloedig voet-sand kusten.
39. 'kVerdelgden al haer macht met weynig tegen-weer,
 'kVersloeg, 'kverworp, 'kvertrad, en hakten't al ter neer.
 Sy mosten onder mijne kniën bukken,
 Benerd van hert met dusend ongelukken,
 Verdubbeld en vergroot door het gevreesde lot,
 Dat met een dagg' of dolk 'tgeminde leven bot.
41. 'kVerhaesten 'tvyer van mijn ontroerde gallen
 Om in haer schromend' zielen-huys te vallen,
 'kVernielden haer geweld, 'kbrak haer den tayen nek,
 Ik vulden 'twroegend' hert met snakkend' ziel-gebrek.

42. Wat mocht het god'loos schuym ten Hemel poogen
 Met het verbasterd licht van moorder-oogen,
 Met haer vervloekt gesicht? Neen, neen, een ander Lied,
 Al voort met desen dans, mijn God en kend u niet.
43. 'kTrad haer tot stof, ik blies haer in de winden,
 'kEn vond geen tijd om 'twoeden in te binden,
 Tot dat ik haer met vloek ontzielt, en niet geschuymt,
 Om eenerley gemoed, als drek heb weg geruymt.
44. Gy hebt mijn Volk haer dwersse muymeryen
 En wrev'lig hert, in mijn ontroerde ty'en,
 Gestilt, en't tegendeel gegeven van haer hert,
 Dat mijn oprechten sin nu lof gegeven wert.
 Gy maekt my 't opper-hoofd van vele Volken,
 Die uwen Naem noch self, door hulp van Tolken,
 Noyt hoord' of namen aen; een onbekend Geslacht
 Hebt gy, mijn groote God, tot mijnen dienst gebracht.
45. Soo haest mijns machts gerucht haer oor quam naken,
 Socht yeder een met my verbond te maken
 Van onderdanigheyd, geveynst of wel gemeynd.
 Soo werd mijn hand gevreesst, soo is mijn Rijck ont-eynd.
46. Sy hebben hare Borgen wesen brengen,
 Na 'tziel-verjagen, en het hitsig plengen
 Van Vriend en Magen bloed; ja bevend' als een blad
 Heeft mennig sijn gebouw tot Kerker-Berg gehad.
47. Lof die mijn kroon met vastigheyd wil treffen.
 'kWil sijnen Naem tot in de wolken heffen,
 Mijn rots, mijn ziele-wit. Nu siet der Heyd'nen rot,
 Dat mijnen offer-brand stijgt na een levend' God.
48. Lof zy de Heer, die, op mijn scha'e gebeten,
 Mijn vinnig stael ten vollen uyt laet meten
 Den beker van mijn wraek, de maet van schrik en straf,
 Die ik aen't ongehoorsaem wrevel-leger gaf;
 Aen 'tbits gebroed van Haters sware benden,
49. Die mijnen God tot Slaefs verderf gong wenden.

- God heeft my soo verhoogt boven mijn Vyand heen,
 Dat hy van mijne kroon sijn scepter houd te leen.
 Daerom sal ik mijn hand ten lof gaen leyden,
 Om uwen grooten Naem selfs te verbreyden
 Ver onder 'tHeydens Volk: Ik wil mijn herp en luyt
 Gaen halen t'uwen roem ter droever schuyt-plaets uyt.
51. Om dat gy uws geminden Konings luyster
 Haelt met verwinning uyt het leege duyster,
 Om dat gy Davids zaet vol goedertierenheyd
 Wild Heyl-besorger zijn in aller eeuwigheyd.

Den vijf-en-dertigsten Psalm.

1. OP op ten strijd', groot-machtig God der Goden,
 Voor wien als veren voor de winden vloten,
 Verbaest en krachteloos, en sonder wond gewond
 De swaerste kroonen van dit wijd besceptert Rond'.
 Laet uwen twist mijn Twisters gaen vernielen,
 Laet uwen haet mijn' Haters kromme zielen
2. Doen zidd'ren in haer borst. Grijp schild en beukelaer,
 En maek eens met u flikk'rend stael mijn bane klaer.
3. Hael voor den dagh, voer aen nu spies en speren,
 Om mijnen Vyand op sijn padt te keeren,
 Die sijnen stouten moed nu waend voor immer veyl,
 En seg aen mijne ziel, ick ben alleen u heyl.
4. Laet haer ter leeger schaemt en schande komen,
 Die van't verderf van mijne ziel gaen droomen.
 Drijf hem te ruggewaerts, en stoot hem voor den kop,
 Die slimme lagen tegens my dorst stellen op.
5. Maek haer als kaf van wervel-wind gedreven,
 Laet uwen Engel haer dien geessel geven.

6. Dek haer het slibb'rig padt met eenen swerten wolk,
U Engel doe haer storten in haer eygen dolk.
7. Sy hebben, om mijn ziel ten val te bannen,
Haer laeg gegraven, en haer net gespannen,
8. Doch, Heere, sonder re'en. Laet sy nu onverwacht
Self warren in haer net, self vallen in haer gracht.
9. Soo sal mijn ziele juychen in den Heere,
En in sijn heyl mijn Liederen begeeren.
10. Al mijne beend'ren sullen, uwer gonsten rijk,
Uyt-roepen sonder tong: Wie is u, Heer, gelijk?
Die de rampsalige, die't u op-geven,
Verwoesting van haer Vyand laet beleven,
En den *Verdrukten* en *Geplonderden* met een
Laet op den trotsen nek van sijnen *Roover* tre'en.
11. Een stouten hoop van wrevelige Tuygen,
Die quaed uyt goed, en goed uyt quaed gaen zuygen,
Staen tegens my met onbeschaemden oogen op,
Om my 'tgeen ik noyt wist te halen uyt den krop.
12. Mijn wel-daed, 'tgeen mijn ziel ter dood toe quelden,
Sie ik hier steeds met quaed op quaed vergelden.
13. Daer ik in tegendeel, als sy zijn krank geweest,
Mijn ziel en lichaem hebt geschoend op eenen leest,
En heb aen ziel en lichaem rou gedragen,
En beydegaer met vasten willen plagen.
'kSprak met gedoken hoeft u in mijn beden aen,
Soo dat sy weder schenen in mijn borst te gaen.
14. 'kGong als my hare krankheyd quam te voren,
Als of ik Vriend of Broeder had verloren.
Mijn kleeding tuygden ook den rou van mijne ziel,
Als of ik d'uytvaerd over mijne Moeder hiel.
15. Maer hinkten ik, soo schaterden haer wangen,
Soo sag men haer na mijnen val verlangen.
Sy rotten t'samen tegens my, die't niet en wist,
En hebben (vuylen hoop!) na mijn verderf gevist.

- Sy sochten, waer ik immer was aen't treuren,
Mijn naem, gelijk een Gier sijn roof, te scheuren.
16. Sy schoren, tusschen drank en spijs, met my de gek,
En grijnden met 'tgesicht, en grimden met den bek.
  17. Ach! Heer, hoe lang sult gy mijn hoon noch lyden?
Wild doch mijn ziel van haer verderf bevrijden;
Doe haer in't midden van dit Leeuwen-rott ontset,
Dat met haer eensaemheyd steeds sijne tanden wett.
  18. In't noest van't volk, in groot' en kleyne ringen,
Sal ik u grooten Naem en wond'ren singen:
Soo dat daer Stad, en Borg, en Vlek, en Berg, en Dal,
En Bosch, en Beemd nacht ende dagh van klinken sal.
  19. En laet doch niet haer die my t'onrecht haten
Met mijne rampen loopen achter straten,
En wenken spots gewijs den een den and'ren toe,
En seggen, wacht, wy maken hem dit spul haest moe.
  20. Want sy doch nimmermeer van vrede spreken,
Maer zoeken over-al de vree te breken,
En haten diese mind, en denken nacht en dagh,
Wat list hem t'onder, en haer boven helpen magh.
  21. Haer mond, die sy tot lacchen op gaen sperren,
Wil al mijn doen met vuylen spot verwerren.
Ha! seggen sy, siet hoe dien vuylen bras nu stinkt.
Nu sien wy op wat pad, en met wat voet hy hinkt.
  22. Maer gy Heer, die siet al mijn doen en laten,
Spreek in mijn saek, en wild my niet verlaten,
Thoon, thoon aen veder een, wat dat u hulp vermagh,
Aen yemand, die geen hulp als van den Hemel sagh.
  23. Op, op mijn God, en wakkert uwe schreden,
Om selfs voor my in het gericht te treden:
Bpleyt daer eens mijn Recht, verweerd daer eens mijn saek,
Ten zy gy wild dat ik ten spot en schande raek.
  24. Ah! 'tis te swaer voor onbewuste herssen
Te sien een Fiel met uwen onheyl scherssen.

25. Stut doch haer trotsen spot, en laet een slimmen Guyt
Niet seggen, soo is't recht, sie daer, 'tis met hem uyt.
26. Maer laet haer gaen met schrik en schaemt omvangen,
Die door mijn ramp doen schateren haer wangen,
Laet self het snoodst' gebroed noch tegen haer staen op,
En brand haer eens een merk van schanden op de kop:
Die die haer in mijn tegenspoed behagen,
En haer vergrooten in mijn sware slagen,
En met mijn rampen spelen als met eenen bal,
En haer versteende borst berotsten met mijn val.
27. Doch die den welstand van mijn saek beheeren,
Mijn onschuld redden, en mijn recht begeeren,
Laet haer met bly gesicht vry singen onverveerd,
Dat gy, ô Heer, de vree van uwen Knecht begeerd.
28. Soo sal mijn dankbaer hert mijn mond ontsluyten.
En yder een doen in de ooren tuyten
Den lof van uwen Naem, door 'theele Land verbreyd,
En singen nacht en dagh van u gerechtigheyd.

Den vijftigsten Psalm.

1. TER Richter-bank spoed God den wissen voet.
God die daer recht over de Goden doet,
En daegt ten oordeel den verbaesden hoop,
Die woeld' en rotst onder den sonnen-loop,
2. 3. Met glans bekleed, met blixemende wangen,
Met swellend' weer, met schrik en storm omvangen.
4. Hy roept de Aerd'- en Hemel-borgery,
Tot hulp en tuyg van sijn besichtery,
Met 'tbly gebod, dat sijn verkoren Volk
5. Versameld werd uyt den aenstaenden kolk.

6. De Hemelen, tot sijnen lof ontsloten,
Melden sijn recht met wonderen omgoten.
7. Hoor Is'raël, hoor mijn Bemind geslacht,
Ik ben u God u God van grooter macht,
8. U offer-werk, u riekenden autaeer
Versuymd of niet, en maekt de baen niet klaer,
Of trekt mijn hert tot straf van slimme hielen.
9. Neen, neen, u Bok en Var en raekt geen zielen.
10. 11. Is't Wild niet mijn, dat in de Bosschen leeft,
En 'tgrousaem Vee, dat sig ten dal begeeft,
En 'tgroen gebergt beslaept, beklimt, beweyd,
En alle vlucht die sig ten winde spreyd?
12. Sprak ik u aen, indien my lusten t'eten?
'Tis mijn al wat ter wereld werd beseten.
13. Soud' ik ten disch om yet te nutten gaen
Van Os of Bok met 'tsterflijk aen-gedaen?
14. Neen, neen, betaeld u offer met een hert
Van dank bevrucht, van dienstbaerheyd ontwerd,
Van dienstbaerheyd der kankerende sonden,
Gereed tot schulds voldoeningen bevonden.
15. In leegen druk, en 'sVyands bly geschal,
In diep gesucht, in angst en ongeval,
Als 'tschrey end hert van allen toevlucht scheyd,
Als u de ziel schier op de lippen leyd,
Eerd mijnen Naem, ik sal't soo dier gaen wedden,
'kSal met sijn lijf en ziel u saken redden.
16. Maer heyloos breyn, verbasterd Bond-genot,
Swijgt van mijn Wet, gy houd met my den spot,
U drachtig hert, u stinkend' ingewand,
U snoode ziel, u schand-bevlekte hand

Naekt mijn gebod met op-gepronkte dingen;
Gy komt den vloek uyt mijnen monde wringen.

17. Gy steeld mijn eer, gy schud vermaning af,
Gy haet mijn Wet, gy steygert tegen straf,
Gy werpt mijn woord verloren in de wind.
18. Siet gy een dief, dat is u liefste Vrind
U Roovers sucht is nimmer te genesen,
Gy snakt na 'tbloed van Weduwen en Weesen.

Gy vleyd u oog en tong tot overspel,
Eens anders Wijf maekt gy u Bed-gesel:
Om 't erf-kind van dat swaer besondigt bloed
Te setten in u Mede-broeders Goed.

19. U mond verstrikt met sijn verbloemde reden
U Vrind, die gy zoekt op den nek te treden.
20. U eygen Broe'r, den Soogling van de borst,
Die u gelaeft heeft in u eersten dorst,
Doen u de wieg, noch handeloos gehandt,
T'en sluymer bracht het reddeloos verstand,
Leerd gy u nijdig breyn met leugens schenden,
En naem en eer in schand en 'tduyster wenden.
21. Gy gaet al voort wel-varend', sonder sorg,
Ik sie't, ik stel't te boek, ik swijg, ik borg;
Dit geeft u sondig hert, en moorders ziel,
Soo 't schijnd wat blijk of my de saek beviel.
Maer wacht u vry voor heden of voor morgen,
En siet waer heen met dit lankmoedig borgen.
22. Hoor wat ik seg, hoor god-vergeten hert,
Let op de saek van alle schand ontwerd,
Gy hoopt mijn wraek op den verherden kop,
Indien gy niet by tijds 'tgeweet wekt op.

Gedenkt den vloek van my wel-eer gesworen,
 Waer door mijn Haters eeuwig gaen verloren.

23. Maer die mijn gunst met dankbaerheyd geniet,
 Die mijns gedankt in bly of droevig Lied,
 Die mijne paden onbemomd betreed,
 Die't ned'rig hert met recht en min bekleed
 Sal ik onêndelijk sijn heyl doen lesen
 In't blinkend'licht van't goddelyke wesen.

Den t'Negentigsten Psalm.

1. Verlede hulp pord de benerde sinnen,
     In allen tegenspoed, het hert te winnen
     Van die u eens behieuw. Heer, uwer gonsten kracht
     Heeft over langen tijd gewoont in ons Geslacht.
2. Eer dat de bergen hare toppen resen,
     Eer dat de Werreld sijn volkomen wesen
     Had uyt u Woord gevat, zijt gy vol heerlijkheyd,
     Den sterken God van aller eeuwen eeuwigheyd.
3. Gy doet ons tot ons eerste leem-deeg keeren,
     En staekt ons staet-sucht, en verkeerd begeeren,
     En send ons naekt weer heen, verscheyden en gestoort
     Van't slecht genoeg' van rijk- en eel- en eer-geboort'.
4. Ik acht voor u den tijd van dusend jaren
     Als't morgen-lof van mijn verhitte snaren,
     Kort als een winter-dag, die voor 'tvoorsienig oog
     Van u geswinde geest als rook daer henen vloog.
5. Laet gy het nood-lot op ons' dagen vallen,
     Wat is't met ons? al neer-gerukte wallen,
     En over-stroomt en over-steulpt verblijf en schuyt,
     En 'tlest gerecht een treurig lijk, en droeve kuyt.

6. Den slaep en droom gelijk ik 'sMenschen wegen,
Sijn bloem is tot verandering genegen,
Als't welig morgen-gras, dat met den dagh ontluylt,
En 'savonds, af-gemaeyd, sijn jeugd tot welken duykt.
7. Hoe noch met ons? Daer geld geschrey noch suchten,
U lief Geslacht versmoord in ongenuchten,
Wy smelten, swakken hoop! door den gevreesden gloed
Van den verdienden haet van u vergtimt gemoed.
8. Den stank van onses heyls veranderingen
Laet gy voor u tot door de wolken dringen,
En ons verborgen smaed door 'tsloffē van u Wet
Hebt gy in't schriklijk licht uws aengesichts geset.
9. In diepen druk, angstvallig, en verlaten,
Slijt onsen dagh als ysel aen de straten,
Als sneeu in't open veld, dat ons gesicht bedriegt
Als eenig ding dat snel door ons gedachten vliegt.
Al om u grammen sin vol op te geven.
10. Daer 'tsnelle vlucht-bedrijf van 'sMenschen leven,
Daer 'thoogste seventig van 'slevens krank gewis,
En't ongemeen wat meer als t'achtig jaren is.
En d'eb en vloed van onsen grootsten luyster
Is maer een onbegrepen prengend' kluyster,
Vol moeyten en verdriet, vol tegenspoed en nijd,
Noyt van gebroken rust en achter-docht bevrijd.
En gaet u vinger 'slevens spin-draet korten,
Daer valt niet meer te pakken of te schorten,
Wy storten als een sprong van 'steyl gebergten af,
Wy snellen als de wind, en rennen na het graf.
11. De kracht van uwes thoorns verwoede gangen,
Die vaste kroonen in de waeg kan hangen,
En grooter stammen lang vergete kleynigheyd,
Wie vreesden die te recht na maet van grimmigheyd.
12. Leerd ons ons' korte nietigheyd van dagen
In't ned'rig breyn na-speuren, en ontjagen

- 'tVerdonkerd ydel aen het slim-gekreukte hert,
Soo siet gy dat u offerbank weer vochtig werd.
13. Treed eens te rug: hoe lang sal 'twreeken duren,
Tot storm van ziels onweerb're storrem-muren?
Laet u ons sware straf berouwen en 'tverdriet,
Waer in gy't schreyend' oog en treurig wesen siet.
14. Laet vroeg de morgen-ster van 'sliefdens soetheyd,
En ongemeten goddelijke goedheyd,
Op't duyster van ons smaet, en dieper wanhoops nacht,
Met ongedoken glans ten vollen zijn gebracht.
15. Sen 'tvrolijk hert en ramps ontlaste sinnen
Na lydens groot' vergrootten zegen binnen,
Die ons de ziel verheug, sen jaer op jaer gpeast
U min op min gehoopt, u heyl op heyl getast.
Laet, op dit onderstutten van beswijken,
U hulp aen ons en onse Kind'ren blijken.
Laet voort een lang vervolg van ongemaeyt Geslacht
In't dierbaer leen-goed van u gunsten zijn gebracht.
Kom, vriend'lijk God, bedaeuw ons grijse haren
Met teere min, laet allen onlust varen,
En neem de wandel-sorg van onse zielen aen,
Soo sal u dienstig Volk vol vreugds ten offer gaen.

Den Hondert drie en veertigsten Psalm. Noch eens verduytst.

1. Heel-meester van't gemoed laet 'tgalmen mijner kaken,
En smeekend ziel-gesucht u gunstig oor genaken.
U waarheyd lijd geweld, u woorden zijn bemomd,
Soo u gerechtigheyd my niet te hulp en komt.
2. Wilt gy na hemel-maet den loon van losse gangen,
Of onbedacht gedwael beginnen aen te vangen

- Met 'taldernauwst vervolg, betuygt door sacht vermaen,
Wat redelijke ziel kan voor u recht bestaen?
3. Hy die mijn dood beswoer, den jager van mijn leven,
Hy treed mijn hert in't sand, tot angstig ziel-begeven:
Soo dat 't onveylig bosch, en onbewoond gebergt
My, en mijn hoopken, in sijn duysterheyd verbergt.
Als 'tlang ontzield, verjaert, verduft, vergeten,
En diep gekeldert riff is hier u volk geseten,
Ja droever, om dat 'tleeft, en smaekt een dikke nacht
Met schrik-gescherpt gehoor, en zidderende wacht,
4. Mijn geest werd overstelpt van lydens swate golven,
Mijn hert op't nauwst beangst sit midden in de Wolven,
Maer 'tver-gedachtig breyn draegt, tot mijns schulds verwijt,
Uws hulpsaemheyds geheug van over langen tijd.
5. En als ik overleg u hoog-geroemde dingen,
Sou ik in dit verblijf u lof wel willen singen,
Maer wie sloeg immer inder hellen sulk geluyd?
Wie sond een droeve stem ter droever graf-stee uyt?
'tGesucht, 'tgeschrey, 'tgekerm, 'tgereyk van hals en handen,
Sou op't volherden van de straffen onser schanden
6. Veel beter zijn gepast. Mijn ziel op't matst verbraekt,
Als eenig dorstig Land na uwe gonsten haekt.
Mijn oog en lijd geen licht, eylaes! mijn ziel ontsett'er,
Als ik mijn luyth genaek, en lijd geen harp-geschetter,
7. Of sachter snaer-gevley. Mijn leven loopt ten end,
Soo gy't medoogend' oog niet op mijn tranen send;
Soo gy dees stervens-ree, en lijk-gelijke leden
Van een die stadig stookt het vyer van sijn gebeden
Op sijn neerslachtig hert en droeven offer-heert,
Niet in u boesem schuyld, en met u glans beheert.
Laet na u goedertier enheyds gewenste gangen,
Tot wanhoop van u hulp, mijn hert niet meer verlangen,
Op u betrouwd mijn ziel. stuert den verstrikten voet
Ontwerd van ongeval, en koom mijn ziel te moed.

9. 'kEn wacht geen buyten-hulp, 'ken seek geen andre Goden,
 'kEn wil geen Heydens Prins tot mijn behulper nooden.
 Red eens 'tbenaud gemoed uyt 'tduykend ziel-bestier,
 Gy bend mijn heul, mijn scherm, mijn schut, mijn auter-vyer.
10. Leyd my op 'slevens pad, leer my u welgevallen,
 Laet my de wisse schenk noyt struykelen of vallen,
 Gy weet hoe 'tnedrig hert na uwe gunsten held,
 En dat mijn bleeken mond noch uwen roem versted.
11. Geef krachten aen de ziel, trek eens mijn duffe snaren,
 Tot lof uws naems gewyd, te midden uyt de baren
 Van den verdienden ramp, die 'tschrael gesang verkoud,
 En stramme vinger-le'en van herp en luythen houd.
 Laet u medoogend hert, met u gerechtigheden,
 Tot redding van mijn saek, en 'svyands woesting treden.
12. Schiet schrik, en tegenspoed, gebroken noch gestuyt,
 Op sijn verklipt gemoed met volle storting uyt.
 Ontwortelt sijn geslacht, ontzenuwt al sijn leden,
 Ontmergelt al sijn doen, en blixemt sijn gebeden.
 Slind den verstokten hoop, en briselt als het sand
 Sijn vreugd en heerschappy, te water en te land.
 Soo sal steeds blijde maer door onse straten wandlen,
 Soo sal mijn dankbre ziel u rechten offer hand'len,
 Soo sal dit dienstig hert, beyverd in sijn plicht,
 Weer geven vollen toom aen 'sHeeren lof-gedicht.

Den 137. Psalm.

Desen Psalm, daer veel makkere pennen een sonderling vermaek in bebben gevonden, werd bier mede by gevoegd om dat die in den eersten druk geweest is.

1. WIE had oyt desen ramp gedacht?
     Aen Babels vloed vervoerd Geslacht,
     Verschoven Israliten
     Sitt en wy droef gedoken neer,
     Wanhopende te keeren weer:
     Dit doet ons tranen gieten.

2. Ons doove harpen dragen rouw,
     En eenig als een Wedu-vrouw,
     Die, sonder Vriend of Magen,
     Haer weerde Lief, met mennig klacht,
     Heeft krachteloos in't graf gebracht,
     Hangen daer nu verslagen.

     Daer hangen zy (ah droef gelaet!)
     In't rijs dat aen den oever staet.
3. Daer komen die ons vingen,
     En eyschen, Sion tot een spot,
     De Liederen van onsen God
     Voor haren trots te singen.

4. Maer neen, verwaenden Heydens kop,
     Wy doen voor u geen kelen op
     Verroest zijn onse luyten.
5. Doch, Sion, eer ik u vergeet
     Wou ick dat hand en lip versleet,
     En noyt geluyt kost uyten.

6. Dat mijne tong, die aerdig song,
My boven aen't gehemelt hong,
Dat my de keel versmachten;
Soo ik, Ierusalem, u naem
My in mijn blyschap immer schaem.
Of in mijn treur-gedachten.
7. Doch, Heere, die ons droefheyd siet,
En noch misschien aen dit verdriet
Een end wild laten kommen,
Gedenk hoe Edoms wreedicheyd
U Stad heeft in het sand geleyt,
Met bloed gansch overswommen.
8. En gy Vergaerster van de straf,
Die u komt van den Hemel af,
'kSie 'tsweerd op u al wetten,
Gelukkig, Babel, is den Held,
Die u het wreede stuck vergelt,
En uwen kop sal pletten.
9. Gelukkig hem die, sonder walg,
Dan open rukt een swaren balg,
En lacht met 'tsmeekend weenen,
Gelukkig die u soogend kind,
Soo als hy't aen de borsten vind,
Sal morslen aen de steenen.

Den 58. Psalm, Na d'Over-setting van Theod. de Beze, ende Diodati.

1. KOM voor den dagh, gy die men gong verëeren
Met hoogen naem van Rechters en Raeds-heeren.
Wat doet gy in den Raed? dat gy geen vonnis uytt,
Dat 'tdroef-verdraeyde recht van mijne saken stuyt.
2. Ja, ja, ik sie, gy brout in uwe zielen
Een vuyl verraed, tot steun van slimme hielen,
Van Sauls verstokt gemoed, dat (schoon't my niet verbolgt
In al mijn tegenspoed) my totter dood vervolgt.
3. † Gy wilt quansuys uyt u onêffe schalen
Schijnen voor 'tVolk 'twicht van mijn recht te halen,
4. 'Tis wind. den boosen is in't sondig ingewand
Vervremtheyd van mijn God van 'sMoeders lijf geplant:
Hy is gegrift, gevormt in schellem-stukken,
Eer hem de Moeder aen de mem kost drukken.
De Leugen-sprekers (die mijn God haer loon beschaf)
Die dolen van den buyk van hare Moeder af.
- 5.6. Sy zijn van giff geswollen als de Slangen,
Onnut om yet ten goeden aen te vangen,
En stoppen voor de waerheyd haer versteent gehoor,
Gelijk een Adder, die een Guychelaer beswoor.
7. Ah, Heer, maek eens al haren raed te schande,
En breek haers nydigheyds gespitse tanden,
Scheur op den trotsen muyl, en treed hem met de voet,
Van dit bloed-dorstig en onsaed'lijk Leeuw-gebloed.
8. Wilt hare pijlen op haer bogen breken.
Laet haer als't water van de snelste beken
Storten van't hoog gebergt, en voort daer henen vlien,
Soo dat men Kind noch Kraey van haer Geslacht mag sien,

† *Fate vista d'usare nella mia oppressione qualche forma di giustizia.*

- VVerp haer van hares hoogmoeds trotse stelten,
 9. Laet haer als Slakken in haer schoen' gaen smelten,
 Laet haer gelijk een misdracht van een sondig VVijf,
 Dat noyt de Son besag smoren in s'Moeders lijf.
 10. God sal eer hare jonge doornen groeyen,
 Eer sy tot wrange slee-pruym sullen bloeyen,
 Stormen ten wortel toe haer wrevel-suchtigheyd,
 Met 'tsnel-verteerend' vyer van sijne grimmigheyd.
 11. Ach, Heer, hoe sacht sal dan ons dankbre kelen,
 En ons verlicht gemoed die wraek gaen streelen!
 Ja, ja de God-gesind' fal plenssen met sijn voet
 In den verachten plas van't goddeloose Bloed:
 Ja, ja hy sal sig daer noch in gaen baeyen,
 12. En soo de vruchten van sijn suchten maeyen.
 Dan sal een yder een hier roepen over-luyt:
 Daer's noch een God die eens rechtveerdig vonnis uyt.

Den vier-en-tnegentigsten Psalm, Na d' Oversetting van Diodati.

1. Spoed u te recht, op Cherubim geseten,
 En laet de heele Weerld u oordeel weten,
 Rechtveerdig God, wiens grim meer als het vyer verteert,
 En die de rechte wraek alleen alleen begeert.
2. Verhef u throon, Groot-Rechter aller Zielen,
 En ga mijn trotsen Vyand eens vernielen;
3. Soo krijgt-hy loon na werk. Hoe lang, ach Heer, hoelang
 Maekt sijn triomf-geschrey, soo't schijnt, ons 'tlevan bang?
4. Hoe lang sal sijn vermetel bakhuys braken
 Den stalen laster sijn' verdoemder kaken?
 Hoe lang sal sijn gesnork, tot nadeel van u Woord,
 By 'tschuymend' glas zijn uyt sijn dronken mond gehoort.

5. Ach, Heer, u Volk wert met de voet getreden;
U erf-deel heeft soo lang geweld geleden,
Dat het u oordeel tergt. Siet hoe sy, herd van nek,
6. Steeds breken Weeu, en Wees, en Vremdeling den bek.
7. Sy seggen, haren God en heeft geen ooggen,
Wae rom niet staeg na haer verderf te poogen?
God, Jacobs God en siet niet watter in ons hert,
Tot haren hoogen val, soo stil gebrouwen wert.
8. Hoor, groote Sotten, luyster na de reden,
En laet u dommen trots met voeten treden,
9. Sou hy niet hoor'n en sien, schoon g'in spelonken staekt,
Dien God die self het oog en d'ooren heeft gemaekt?
10. Die ons verstand en oordeel heeft gegeven,
Die yeder Mensch, na dat hy heeft bedreven,
Sijn rechten loon beschaft, sou die niet wakker staen
Om onsen handel nacht en dagh wel ga te slaen?
11. Hy weet al waer wy in ons hert na trachten,
En dat het al zijn ydele gedachten.
Daer's niet een hoekjen in ons nieren, in ons hert,
Dat van't al-siende Oog niet staeg door-oogt en wert.
12. Gelukkig die, met Vaderlyke plagen,
Van mijnen God wert in de ziel geslagen.
Gelukkig, die gy, Heer, soo leert en 'therte raekt,
Dat by u Woord de heele Weerld hem bitter smaekt.
13. Om in sijn ziel tot rust en vree te raken,
Als eens de droeve dagen sullen naken,
Dat 'tgodeloos gebroed sal storten in het graf,
En sijn vervloekten buyt leggen met 'tleven af.
14. Want God sal noyt sijn lang-geleefde Scharen,
Sijn eygen Volk, sijn erfdeel laten varen.
15. En, hoe het gaet of niet, trecht sal noch wesen recht,
En aller Vromen ramp tot aen de grond geslecht.
Daer sal, daer sal rechtveerdig vonnis komen,
Wanneer de Boosen daer het minst van droomen,

- En de Rechtveerdigheyd, met luyster aengedaen,
 Sal men met schoon gevolg noch in triomf sien gaen,
 Met schoon gevolg van God-geliefde Vromen.
16. Wie is'er dan, die, gansch niet ingenomen
 Met een verkeerde sucht, het god-vergeten rot
 In d'ongerechtigheyd met hert en sinnen bot?
 Die mijn gerechte saken neemt in handen:
 Om, door het gif van ingekropte schanden,
 Mijn Vyand te doen bersten, dat het heele Land
 Schrikt voor den stank van sijn verbasterd ingewand.
17. 'Ten waer mijn God sig mijns had aengetrokken,
 Ik waer verdweenen als de witte vlokken
 Van de bevroze vocht, die swinters wert vertre'en,
 En door een soele wind smelt van de straten heen,
 Ik lag vergeten in de lange nachten
18. Van't stille graf; maer doen ik u gong wachten
 Op't wank'len van mijn voet, met een oprecht gebed,
 Soo heeft u goetheyd, Heer, mijn voeten vast geset.
19. Wanneer ik, over-rompelt van gedachten,
 Niet als mijn droevig uytend' scheen te wachten,
 Heeft uwe vriend'lykheyd mijn hert gelievekoost,
 Mijn krachten gansch verquikt, mijn droeve ziel vertrooft.
20. Hoe sou den Stoel des ramps en ongelukken,
 Den Setel van bedrog en schellem-stukken
 Sich voegen neffens u, daer men voor stale wet
 De slimste dichtsels van een godloos Menscheset?
21. Sy loopen t'saem gerot met groote hoopen,
 Om het verderf der Vromen te belooppen,
 'tOnnoosel bloed, dat niet als God heeft in sijn nood,
 En 'trecht dat voor hem spreekt, verwijsen sy ter dood.
22. Maer God den heul, en* vrijd-hof mijnder ziele,
 Sal nimmerly den dat sy my vernielen.
 Hy is mijn hooge borgt, die al mijn vrees belet,
 Hy is de rots, daer ik alleen mijn hoop op set.

* *Asylum.*

23. Hy sal haer 'tsware gif weer in doen swelgen
 Op my gebroud, met eygen vond verdelgen,
 Steken met eygen mes haer vuyle kelen af,
 En storten haer, gematst, selfs in haer eygen graf.

[Aantekeningen]

DEN 6. Psalm begint in't Latijn *Domine ne in furore tuo arguas me.*

Den 31. ofte, volgens de 70. Over-setters, den 30. begint *In te Domine speravi, non confundar in aeternum.*

Den 38. of volgens de 70. Overs. 37. begint als den 6.

Den 51. of volgens de 70. Overs. 50. begint *Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam tuam.*

Den 102. of volgens de 70 Overs. den 101. begint *Domine exaudi orationem meam, & clamor meus ad te veniat.*

Den 130. of volgens de 70. Overs. 129. *De profundis clamavitibi Domine.*

Den 143. of volg. de 70. Overs. begint *Domine exaudi orationem meam, auribus percipe precem meam in veritate tua, exaudi me in tua justitia.*

Den 18. of volg. de 70. Overs. den 17. begint *Diligam te Domine, fortitudo mea.*

Den 35. of volg. de 70 Overs. 34. begint *Iudica Domine nocentes me, impugna impugnantes me.*

Den 50. of volgens de 70. Overs. 49. begint *Deus Deorum Dominus locutus est, & vocavit terram.*

Den 90. of volgens de 70. Overs. 89. begint *Refugium factus es nobis in generatione & generatione.*

Den 137. of volgens de 70. Overs. 136. begint *Superflumina Babylonis.*

De seven Psalmen van Boetveerdigheyt kunnen gesongen werden op de maet van *Adieu beauté si charmante & sirare &c.* ende noch den 18. 35. ende 90.

Den 57. ofte 58. begint *Sivere utique justitiam loquimini, recte judicate filij bominum.*

Den 93. ofte 94. *Deus ultionum Dominus, &c.*

Dese twee Psalmen kunnen ook gesongen werden op de stemme als *Adieu beauté sicharmante, &c.*

Heylige dagen. Boetveerdige Maddalena. Pauli Bekeeringe.

Met eenige andere Rijmen van den selven Auteur.

Aen den ongemomden, trouw-hertigen, ende recht-geschapen leser.

DAT ik eenige heylige Dagen hier mede byvoeg', die onverbeterlyk vanden *Heer van Zuylichem* zijn gehandelt, en is niet om het *Magnificat* te verbeteren. Neen, Maer om dat my dacht, dat in eenen anderen fin aen-getaft, niet qualijck op het voor-gaende Werk pasté, als ook de boetveerdige *Maddaleen, Pauli Bekeeringe, &c.* My dacht ook dat daer wel by voegden dat vermaerde 13ste Satir-dicht van *Juvenalis*, dat voor een verongelijkt Mensch, soo schoone Kristelijke troost-redenen heeft (hoewel van een Heyden geschreven) als yemand van de beste Kristenen oyt hebben voor den dagh gebracht. Vaer wel, ende laet uwe goetgunstigheyd my een spoor zijn, om u noch wat anders van diergelyke stoffe in handen te doen komen. *UE, dienstw.*
MERWEDE.

Aen de wel-bezielde Geesten van onsen Tijdt.

*HIER komt Heer Clootwijks groote geest
 En stelt ons 'thoofte weer op de leest,
 Op dat sijn ongemeene stijl
 Ons scherpen sou met dese vijl,
 Van Mulciber alleen gesmeet,
 Tot wack'ringh van het ziel geweest.
 Wat seyt hier op mijn ganse-schacht?
 Swijgh stil. gaet heen. betaelt de vracht
 Aen Charon, soo ghy over wilt.
 O neen! mijn geest is al te mildt;
 'kSie hier den rechten Hippocreen'
 (Den heyl'gen Musen seer gemeen)
 Die vloeyt hier langs de klare stroom,
 Ten groeyingh van den Lauwer-boom,
 Op dat men aen de Krans geraeckt
 Die suyvere Poëten maect
 Wanneer sy met de tongh of lipp'
 Beproeven desen Aganipp'
 Die voor geen swarte wolk verdwijnt,
 Om dat Apoll' daer selfs verschijnt.*

*Vil yemant weten de waerom?
Soo kroont men vast den Edeldom
Daer hy 'tVerstant sijn stralen geeft,
En door de herssens omme-sweeft,
Voor al wanneer Merwede swiert,
En dus sijn Heyl'ge Dagen vyert
Die van den Hemel sijn gedaelt,
En ons met heyl'ge stoff betaelt.
Dus weet de Heer van Clootwijcks geest
Met re'en te dooden 'nijdigh Beest
Dat over-al sijn klaeu wen set,
En, waer het kan, de eerbesmet,
En meer. Dit zy genoegh geseyt;
Veel woorden geven tegenhey.*

I. BURGHOORN,

Typograpbus.

De heylige dagen.

Sondagh.

O Sondagh, rust-dagh van ons ongeruste handen,
 Staeg besig om wat meer als kleeding, drank, en kost,
 My denkt dat men met u sijn meeste werk begost,
 Hoewel men met eens anders werk stookt sijne tanden.

Wy rusten van ons werk, maer d'ongeruste Ziel
 Is besig in de Kerk met groover vuylder saken,
 Als die wy al ons leven met ons handen maken,
 En loert hoe onsen Vriend self in ons handen viel.

Gy 'lijkt den Sabbath-dagh, maer voor de slechte Menschen,
 En dik niet al, en dat om dat sy door haer werk
 Verkrijgen 'tgeen haer niet en wierd gebracht door wenschen,
 Ja na haer werk de kroeg haer meer gaf als de Kerk.

Wat is'er mennig, die, om 'tkussen en 'tStad-huys,
 (Den mom van heyligheyd en reynheyd aen-getrokken)
 Blikt met sijn oog om hoogh, schoon hy is alsoo pluys
 Als een gekapte Duyf, die schier berst van de pokken.

En mennig die den rust-dagh maer alleen besteed
 Om wat te pronken met sijn alder-beste kleed,
 En sijn verwaende pop, met haer gedwonge krullen,
 Door heeten kerk-gang het verydeld oog te vullen.

B

Ach! thoon-dagh van schijn' Engels, en schijn van Engelinnen,
Tast ik u dieper aen ik sou maer eerst beginnen,
E n vinden, laes! dat my een Mensch van vlees en been,
U misbruyk mee al springt tegen de naekte scheen.

Kers-dagh.

Kniel heden voor de Kribb' daer uwen God in leyd.
Her-roep sijn 'Boorten-dagh in u vergeete sinnen,
Soo krijgt gy u Verlosser t'uwer poorten binnen;
Schoon d'heelen Afgrond om u ziel sijn leger spreyd.

Siet hier den grooten *Pan*, ons' *A L* in alle dingen,
Die al wat ons belast op sijne schouders schort,
En, sonder schuld, al ons' verôude schulden kort,
Waer door wy all' den tweeden sond-vloed gaen ontspringen.

Spreek aen u Huys-gemeent', u dert'le Maegd en Knaep.
Leg Kinders aen de Mem van u onsteke borsten,
Die 'sWerelds sacht bedrogh noyt wiegden in den slaep,
Maer die gestaeg na 'tlicht van Krist' en *Krist-nacht* dorsten.

Schud allen hoogmoed uyt van u verdoolde zielen,
Nu verre Wijsen (door een Ster van honk geleyd)
Met kost'lijk offer-werk voor uwen God gaen knielen;
Die in een Boeren-schuer by Koey en Esel leydt.

Laet Weeuw en Weesen in u borst gekoestert zijn,
Soo dat haer Vyand berst van in-gekropt venijn,
Die de Gerecht'heyds Son meer als de galg doe vreesen,
Nu u geboren is den Vader aller Weesen.

De Duvels self die schrikken voor sijn blinkend wesen,
Schoon haer bedrog de meeste Wereld had belesen.
d'Orakelen zijn stom, d'Afgoden storten neer
Nu hier de naekte Waerheyd wert ons Voedster-heer.

C

Versoen u met u Broer, leg uwen haet in't Graf,
Gauwe ziel van alle vyandschappen plond'ren:
Soo siet gy u gesegend zaet als 'tsand verhand'ren,
Nu u de Liefde self komt van den Hemel af.

Soo sullen d'Engelen hier aen het roer gaen sitten.
Soo neemt voor u u God de knods' self in de vuyst,
Waer mee hy het verwaende herssebekken knuyst
Van den bloed-dronken hoop van die ontrouwe *Britten*.

Maek dat gy niet den naem als Bastard-sonen draegt
Van desen grooten God, die u neemt aen voor Kind'ren;
Op dat of Turk, of Moor u geen schaemt aen en jaegt,
Als gy u schuld voor hem geen santjen sult vermind'ren.

Wanneer hy, vol van glans ter Richter-bank getreden,
Tot sijnen kleynen hoop, met hooge min beroert,
Den Ongerechten sal doen zidd'ren al sijn leden,
Die sijn getuygen in sijn ziele met hem voert.

Val dan ter aerden, werp u selven in het sand,
En geef den Hemel al u saken in de hand.
En ga in't need'rig hert 'tlicht van de nacht verwachten,
Waer by den schoonsten dagh is als de dikste nachsten.

Onser Vrouwen-Licht-mis.

*Ofte de Reyninge van MARIA, Luc. 2. v. 22. na de wetten daer van zijnde,
Levit. 12.*

EEN Lichtmis-kind, dat my mijn heyl licht mis dee loopen,
En van my metter tijd een Licht-mis had gemaekt,
Indien daer niet yet goeds had in mijn ziel gewaekt,
Maekt dat dit Geest'lijk Werk ook staet voor Licht mis open.

D

Gy mist het licht, indien u Licht-mis maer bestaer
In't flikk'ren van een keers, die Kinderen verblindden,
En niet een ander licht gong uyt den Licht-mis vinden
Terwijl Gods Bruyd en Moeder 'tKinder-bed verlaet.

Het bed van't eeuwig licht, en haren kerk-gang doet,
Na veertig kraems (maer wettelijk') onreyne dagen,
En met twee Tortel-duyfjes haer ten Aut'er spoed,
Om die door 'sPriesters hand den Hemel voor te dragen.

Spoed u ter Kerken, 'tis te doen om uwe sonden,
† U over-treding heeft u God ter Weerld gebracht,
Laet van u herten-offers rooken uwe monden,
Soo werd u Licht-mis van u God self toe gelacht.

Laet varen 't onreyn bed van uwe gierigheyd,
Van uwe gulsigheyd, van uwe geyligheyd,
Van u geswollen haet, van u naem-dieveryen
Van God en Mensch, of gy sult als een Lichtmis ly'en.

En laet geen neuswijs op dees Licht-mis hair gaen klooven,
En mijnen lichten sin gaen van sijn licht berooven,
Of hy raekt 'tspoor licht' mis, wel hert'lijk uyt gelacht,
En ly dat ik hem voort voor eenen Lichtmis acht.

Paesschen.

KOM al ten heyl'gen Disch, die God heeft in-gesteld,
Doen hy d'*Iscaiot*, een van de twaelf Gasten,
Die men Apostels hiet, soo in de ziel gong tasten,
Dat't d'andre ellif heeft tot in de ziel gequelt.

† U sonden zijn oorsaek van de geboorte Christi.

E

Kom vry, maer wacht u wel komt gy als een Verrader,
Schoon gy in eene saus had met u Heer gedoopt,
Gy wiert met eygen handen in een strop geknoopt.
Daerom blijf ver van hier, en koom u God niet nader.

Wat meent gy Woekenaer dat gy hier mee gewint,
Als gy met need'rig wesen na den kelk gaet vatten?
Gy blint u self, en meent dat gy een ander blint,
En gaet u God met kladden in de oogen spatten.

Wat meent gy Gierigaert, Bloed-kop van Weeuw en Weesen
Dat gy soo regel-recht loopt na den Hemel toe,
Als gy Gods oordeel niet schijnt aen sijn Disch te vreesen,
En u besoeteld' hand daer plukt u eygen roe?

God seyt u self, dat u verraed hem sal bespringen.
Maer neen, het kleyn gewin van dertigh silverlingen
Is swaerder van gewicht als het beloofde Land,
Waer voor hy u hier laet sijn heyl'gen Disch te pand.

En gy zijt noch verwondert, dat soo grooten Fiel
De Tafel van ons' Heer tot aen sijn dood behiel.
Maer was daer onder twaelf een die de Duvel minde,
'kLoof datm'er hier wel elf sou onder twaellif vinden.

Hemely Aert Christi.

HET lijden is volbracht, Hel, Duvel, Dood verwonnen,
De Joden staen verbaest, d'Apostelen verblijd,
Schoon dat sy, als de Schapen, zijn haer Herder quijt,
En dat met sijn vertrek haer lijden is begonnen.

Des Weer'lds Verlosser is ten Hemel weer gekeert,
Om ons gestadigh na den Hemel te doen haken,

F

En met een sterrend' oog, enuyt-gerekte kaken,
Te leeren steyg'ren daer daer hy ons rustbegeert.

Wegh met triomfen van gelauwerierde koppen,
Die heele Koninkrijken slepen na haer koets,
En d'Overwonnen d'over-winning in doen kroppen,
Die haer dik na als voor den strijd gaf meerder moeds.

Hier leyd den Duvel met geplettert bekkeneel,
En erger als een Adder in haer hol besworen,
Hier leyd hy met een schicht door de verdoemde keel,
En heeft voor eeuwig d'hoop tot ons verderf verloren:

Indien wy den Verwinner sijn triomfen volgen,
En allen ramp, en hoon, en spot gestaeg verswolgen,
Gebruyken als de beste pillen, die d'Apteeck
Ons oyt beschaffen, als men al haer konst door-keek.

Spoed u ten Hemel met de vleuken van u ziel,
Soo lang u vleeslijk kleet u in de Weerld behiel,
En, sonder dat het Graf oyt gong u ziel verbolgen,
Denk dat ook na u dood u Hemel-vaerd sal volgen.

Pinxteren.

'tLOT heeft Matthias weer in Judas plaets gekeurt,
De twaelf zijn by een op't Feest der Eerstelingen,
Sy voelen hare ziel van hooge kracht bespringen.
Ah, kreeg ons Ktistenrijk daer van eens mee een beurt!

Sy hooren een geluyt, als van de swaerste stormen,
Dat 'theele Huys vervult, en d'heele Stad beroert,
Vrees en onwetenheyd wert uyt haer borst vervoert,
Dewijl den heyl'gen Geest haer herten komt vervormen.

G

Gesplitste tongen als vol vyers en flikker-stralen
Sien sy, geseten by den and ren in een Zael,
Met hemel-wetenschap, op hare kruynen dalen,
Om te belyden haren Heer in mennig tael.

Siet hoe den Hemel recht op sijne tijden let,
Na 'teerste Paes- Lam twee-mael vijf-en-twintig dagen
Schreef God op Sinaï sijn Volk de eerste Wet,
Die haer van Moyses dadelijk wierd voor gedragen.

Soo komt na dagen tienmael vijf den heylgen Geest,
Na dat 'tLam Gods aen't Kruys geôffert is geweeft,
En gaet de twaelf een groote vlam in't hert onsteken
Om self tot 't end des Weer'lds het nieu Verbond te preken.

Bid nacht en dagh ook met een bitter tranen gieten,
Dat gy het minst' van hare gaven moogt genieten,
Soo siet gy niemand aen, vreest kaek, noch galg, noch strop,
En doet voor een Tyran self uwe kelen op.

Sonds-berouw-hebbende Maddalena.

*Staende van achter aen Iesus voeten, begonste die weenende nat te maken
met bare tranen, ende sy droogdese met den haire haers boofts: ende kuste
sijne voeten, ende salfdese met der salve.
Luc. 7. v. 38.*

Bekeerde Sondaers, die met u brakken regen
Behoort de heele Weerld tot treuren te bewegen,
De tranen, die gy stort uyt het beneveld licht
Van u geswollen oogh, van u onsteld gesicht,
Zijn peerlen, die de schoonste peerlen doen verâchten
Daer d'alder-grootste Koninginnen oyt na trachten,

H

Dewiji den Hemel sich daer mee verêeren laet,
Daer voor al 'tgoud des Weerlds sijn deur gesloten staet.
Die tranen, die u ziel door 'tschoon gesicht gaet storten,
Dat mennig Minnaers hert in sijnen Bruyd gong schorten,
Schoon sy daer by verâchten Son, en Ster, en Maen,
Die bid ik nu in plaets van u schoon' oogen aen.
Die tranen gaen mijn ziel den weg ten Hemel banen
Door rots en hagedoorn, die kostelyke tranen,
Verseld met hert-geprikkel, en een diep gesucht,
Doen onse swakke hoop we'er steyg'ren in de lucht.
Tot vry-spraek van ons schulds en schands-verplichte Zielen,
Die 'tquaed als't pek, en 'tgoed gelijk de wind behielen,
Die tranen, sonder veel gebulder of geluyt,
Leeren ons 'sHemels grim geheel te blussen uyt.
My denkt ik sie u kroese tuyten ongevlochten
De voeten droogen, die u oogen eerst* bevochtten,
En denk (ach goede God!) die, en die Maddeleen,
Die ik (laes!) heb gekent wensch ik dat 'tselve de'en:
En dat de krullen die haer en onselfs vorkortten,
En ons als vinken in haer netten deden storten,
Wierden als boeyen en als strikken, daer ons ziel
Tot hertly k leet-bewijs, tot suchr, en traen in viel.
Den kostelyken oly, waer mee gy de voeten,
Die gy eerst met een hertelyke kus begroetten,
Komt salven, doet den stank van uwe vuyligheyd
Vergeten aen ons' Heer, tot inder eeuwigheyd.
Ach! Heer, laet uwen geest in onse herten groeyen,
Dat onsen mond magh van wel-riek end' oly vloeyen,
En dat ons oogh, bevocht door innig zielen-zeer,
Staeg u bermhertig oogh trek op ons zielen neer.
Soo sal ons geenens tegenspoed noch ramp meer deeren,
Soo sal u Maddaleen ons over-al gaen leeren
Dat een bekeerden Sondaer d'Hemel meest verblijdt,
En dat u meest bemind, die gy het meest schelt quijt.

* *bevochtigden.*

Pavli Bekeeringe.

DAER splijt den herden quast, die 't Kristendom dee beven,
 Die self *Sint Steven* ook sagh brengen om het leven,
 En daer vermaek in had; daer valt hy in Gods hand,
 Die hem stort uyt de zael, en blixemt in het sand.
 Dien Joodsen Veld-heer, dien gesworen Bloed-verquister
 Van 'tKristen-rot; die self met een lang stam-register
 Verthoonden *Abraham* het Hooft van sijn Geslacht,
 Die leyd hier als een Stier met kuys of bijl geslacht.
 Daer gaet den heyl'gen Geest die wreede borst vervullen,
 Die door een woedend' vyer van moord en brand gong brullen,
 Als grage Moeder-leeuw, of hongerigen Beer,
 En lasteringen blies tegen de Kristen-leer.
 Die handen die een weerloos Rot met spot en schanden
 Sochten te binden en te knev'len voet en handen,
 Staen nu tot boeyen ree, en nemen inder yl
 Tot heyl van't Heydendom in plaets van stael een styl.
 Om *Griek* en *Roomer* d'Hemel-benden in te schryven,
 Om't uytterst' van de Weerld na 'tParadijs te dryven,
 Om Moorders van Die geen' die't al in't leven hiel,
 Te vroeten in de borst, te tasten in de ziel;
 En na den droeven strik van *Iudas* te versenden.
 Dit is den *Atlas*, die gong schorten op sijn lenden
 Den gruwely ken haet van het verdoemde Rot,
 Dat op haer Kinders vloekt'het bloed van haren God:
 Ja noch veel swaerder last gong op sijn schouders schorten,
 En swaren Hemel last, self tot sijn bloed te storten,
 Als yemand van de twaelf, ja schier de twaelf gelijk,
 Tot steunssel van het *erm* vervolgde Kristen-*rijk*.
 Dit is die herde Rots, verselt met steyle dennen,
 Die wind noch weer ontsien, God noch Mensch wilden kennen,
 Die eer den blixem brak, en donder wurp terneer,
 Als eenig Kersten hand buygden na sijn bekeer.

K

Dit is de Rots,[†] waer uyt most melk en honig bersten
Tot spijs en quikking van soo men'g verflaeuden Kersten,
Die d'heele Weereld door, soo mennig hondért jaer,
Hem, neffens sijnen God, koos voor sijn eygen Vaer,
Of daer daer hy is by de beste neer geseten
Wensten met d'alder slechtste wat van kant te eten,
Of, soo te seggen, maer de schotels van den disch
Te wasschen, daer daer hy eeuwig ter bruyloft is.
Een and're Rots als die door *Moses* Staf getroffen,
(Schoon voor een volk dat d'hemel-sorge gong versloffen,
En tegen haren God verbuffelt is geweest)
Gelaeft heeft Mennig Mensch, gedrenkt heeft mennig beest.
Dit is de Rots die onse Zielen kan verquikken
Wanneer wy schijnen door den brand des ramps te stikken,
En snakken na het nat, als waterloose Visch,
Als ons der Schelmen jacht kort op de hielen is.
Siet hier een Leeuwen-muyl, daer Byen in gaen nesten,
Een Gieren-klauw, daer geenen roof in is ten besten,
Maer die sig self ten roof van't slechtst' Gevogelt gaf
Een machtig Samson, door sijn macht te leggen af.
Voor een gesworen Vyand een getrouwen Broeder,
Voor eenen slimmen Wolf, een naeu-besorgden Hoeder,
Een Hen vol godlijk vyer, in plaets van ys en sneeu,
Een Duyfjen van een Valk, een Schaepjen van een Leeuw.

Matth. 7. v. 1. *En oordeelt niet, op dat gy niet geôordeelt en wert.*

EN oordeelt niet, op dat gy niet geôordeelt wert,
Dit is een Wet die ons ons' Heer self voor wou schryven,
Om niet, na 'toordeel van een deel versufte Wyven;
Te raken, self besmet, een ander in sijn hert.

[†] 'Mele e latte e sott' alla tua lingua. Cant. c. 4. v. 11.

L

Laet dan, gy Dief, een ander voor een Dief te schelden,
Laer, die eens anders Wijf na-jaegt en lagen legt,
En aen een ander, voor sijn weldaed, gift berecht,
Een ander voor een vlek van't Kristen-rijk te melden.

Tast in u boesem, ga u ingewand door-vroeten,
Sie wat gy Self, u Wijf, u Kind, u Maeg bedrijft,
En wacht dat gy met anders quaed u quaed niet stijft,
Of sult misschien voor u en voor een ander boeten.

Gy vleyd u selven, maer u oordeel komt te kort,
Kruyp in u fchelp, en leg den toom in't herssebekken
Van u verwaentheyd, die u ziele gaet bevlecken,
Op dat u oordeel niet Gods oordeel op u stort.

Mijn oordeel is, dat ik een ander niet en oordeel,
Elk draeg sijn pak, ik heb genoeg met 'tmijn te doen,
En schoon ik my seer geern met mijnen God versoen,
'kEn neem mijn kracht'loos smeeken niet tot mynen voordeel.

U oordeel oordeelt na het oordeel van een ander,
Die oordeelt sonder oordeel wat een ander doet,
En 't oordeel van een ander sonder oordeel voed,
Soo raekt gy met u oordeel dikmaels aen malkander.

Maek dat u oordeel niet u wroegend' hert benert,
Dat, schoon u aensicht bleek is, wel van schaemt gaet blosen,
En smelt voor waarheyds Son, schoon u wang is bevrozen,
En oordeelt niet, op dat gy niet geoordeelt wert.

Het 13. Satyr-dicht van Junius Juvenalis, van hem aen Calvinvs geschreven.

In Nederlands rijm gebracht door M.V.M.V. Clootwijk.

EEN over-geven Schelm, schoon hem steeds dient'tgeluk,
 Mishaeft al sijn bedrijf, en vroegt sijn schellem-stuk.
 En daer sien wy voor eerst het schellem-stuk mee wreken,
 Dat in sijn ziel geen Schelm sijn selven vry kan spreken.
 Schoon met verdraeyden sin 'tRecht wert in d'asch gebrout
 Door snoode gunst van een bedriegelyke Schout.
 Wat meent gy, seg *Calvijn*, dat yeder gaet gevoelen
 Van 'nieuwe schelm-stuk, waer in hy sijn moed gong koelen,
 Die, met sijn sware schuld van eeds gescheurde trou,
 U suchten stoken, en u tranen voeden wou.
 G'en zijt ook, als ik recht van uwe saek sal spreken,
 Soo schraeltjes niet gegoed, dat u soo dwers kan steken
 Een* kleyne schae in u soo moedig hert en krop,
 En staekt wel weer het hoofd uyt sulke golven op.
 'Tgeen gy ook lijdt en zijn geen ongemeene dingen,
 De heele Weerld weet daer een Liedjen van te singen.
 'Tis een geslete weg, van mennig door gedwaelt,
 Uyt den gehoopten ramp van de *Fortuyn* gehaelt.
 Laet ons ons hert van al te swaer gesucht gaen veylen:
 Een Man en moet niet buyten Mannen druk verzeylen.
 Laet ons gevoelen zijn na mate van de wond,
 Schoon men geen troost noch heul by Vriend noch Maeg en vond.
 Hoewel het minste deel van ramp en ongelukken
 U swakken hals schijnt als een lastig pak te drukken,
 Gansch blakende van spijt, in't schuym end' ingewand,
 Om dat u *Vriend* u *Goed* houd in bepekte hand,
 Soo heylig *bem* betroud. Een *Man* van sestig jaren
 Sal die verwondert daer gestaeg van leggen baren,
 Die in de Weereld quam, in't borgermeesterschap

* *Hoewel ik de schade hier na wat booger stel, als Juvenalis wel doet, die evenwel kleyne was, in dien tijd, voor een rijk Man, als mē de macht en middelen van de Romeynen overdenkt.*

N

Van *Fontey Capito*? - - - - heeft die niet wat ten voordeel
 Van sijne ziel gevat, en sijn volwassen oordeel,
 En 'tlang-besochte hert gestaelt, gespitst, gewet,
 Soo dat hy sig voor geenen ramp ter Weerld ontset?
 Wat grooter nut geeft ons het neerstig ondersoeken,
 Met een weet-gierig hert, des Wijsheyds heyl'ge Boeken,
 Die de *Fortuyn* verwint. Want m' ook gelukkig acht
 Die met den tegenspoed van onse dagen lacht,
 Die lang' ervarentheyd leerden het jok te dragen
 Van ramp en ongenucht. Seg my doch eens wat dagen,
 Hoe heylig men die viert, die immer Dief ontsagh,
 Dat hy niet op het tou van sijnen roof en lagh?
 En 't een oft ander schelmstuk voor den dagh dorst brengen?
 Wat hooge dagen, die een Schelm niet gong vermengen
 Met trouloosheyd, bedrogh, dat hy geen winst en socht
 Uyt al wat hy in sijn schelm-suchtig hert bedocht:
 Al sou hy't door een giftigh glas of stael gaen halen.
 'kLaet staen een hoere- maet, bedrieghelyke schalen,
 En and're feltery, neen, neen, dat's te gering,
 Al anders wint de kost een trotsen Hoveling,
 En eenen Aep van't Hoff. 'kSeg de Thebaensse poorten
 En monden van den Nijl ('tBedrogh heeft dusend soorten)
 Zijn meerder in getal als d'eerelyke Lie'n,
 Die men noyt kleynder, ja noyt minder heeft gesien.
 De eeuw, de schellem-stukken die wy nu beleven
 Weet de Natuer geen titel self noch naem te geven:
 Den tijd is erger als die men den ysren hier,
 Soekt wat metael gy wilt gy vind sijn doopsel niet.
 Wy roepen d'Hemelen en Menschen tot getuygen,
 Veel sterker, als dien valschen hoop, die't Recht siet buygen
 Van* dien verdoemden Pleyter, die hy om-gekocht
 Sijn valsch pleydoy gestaeg leert heffen in de locht.

* *Fesidius*, scil. *Quisonductos babuit nebulones, qui eum agentem causas magna voce laudabant*. Vide Comm. vet. Scolast. in Juven.

O

Och soeten ouden Man, die 'thoute Peerd sou passen,
 Dat eenig Kind beschrijt, ey gaet u oogen wassen,
 Daer's stof voor u gesicht, u wesen is door-vaekt,
 Gy weet niet hoe dat een gestole beetje smaekt,
 Gy siet d'aenloxels niet, en soete tooveryen,
 Waer mee eens anders schat 'tbegeerigh hert gaet vryen,
 Gy weet niet hoe men lacht met u eenvoudigheid,
 Wanneer gy yemand vergt dat hy de waerheyd seyde,
 En eyscht dat hy noch Ziel noch Hemel sou versweeren,
 En meent dat eenig God de Tempels souverêeren
 Met sijne godheyd, en op d'Auters rood van bloed
 Sagh wat men daer in't heete offer-vyer al doet.
 Wel eertijds leefden soo de ouw' Inboortelingen,
 Eer dat men sagh *Saturn* van sijnen Soon bespringen
 En voor sijn kroon en scepter 'tseyssen nemen aen,
 En ermen Balling na een ander Land toe gaen.
 Doen *Jupiter* noch by de *Nymfen* lagh ter minne,
 Met geyte-melk gevoed, en doen sijn eerste minne,
 Sijn trotse Gemalin noch kleyne Kleuter was,
 En als een Lammeken noch speelden in het gras.
 Doen m'in den Hemel van geen gastmael wist te spreken,
 Doen *Jupiter* op *Ganimeed* noch niet onsteken,
 En *Herc'les* schoone Vrou was sijne Kellerin,
 Eer dat *Vulcaen* heel dorstig quam ten Hemel in,
 En vreef sijn ermen af, beroekt en heel bekrosen,
 Als hy den *Nectar*, sonder veel verhael of posen,
 Eerst schoon had uyt-geveegt: doen sy niet in't gemeen;
 Maer yeder God at aen een Tafeltjen alleen;
 Doen d'er soo grooten hoop van kleynen en van grooten
 Niet, gelijk nu, quam in den ruymen Hemel stooten,
 En dat 'tgestermt, met weynig Goden wel te vre'en,
 Den ermen *Atlas* drukten min sijn rouwe le'en.
 Doen niemand 'twoeste Rijk noch niet te beurt gevallen
 Was van de droeve Zee, en dat men niet met allen

P

Wist van den wreeden *Pluton*, die, soo onverdacht,
Sijn *Siciliaense Bruyd*, gerooft, ter Hellen bracht.
Doen men van Rat, noch wreek-Godinnen wist te mallen,
Noch *Sisifus*, noch *Titius* sijn straf te kallen;
En dat de *Hel-gemeent* een vrolyk leven had,
Om dat de *Hel* noch geen gekroonde kop besat.
Men gong toen 'tboos en 't *Booswicht* voor een Monster achten.
Men hiel een longeling weerd met de bijl te slachten,
Soo hy (wat swaerder stuk!) geen grijsen baert ontsagh,
Noch voor hem op stond daer hy yewers neder-lagh,
Of, waer hy sat, een graeuwen kruyn sijn plaets dorst weyg'ren,
En dat een longen oyt tegen 't ontsagh dorst steyg'ren
Van een gebaende kin, schoon hy meer t'eten had,
En grooter hoopen t'huys van eekelen besat.
'tWas als een wet, daer niemand sig dorst tegen rippen,
Dat neffens Grysaerts d'eerste wol van onse lippen
Ging immer in ontsagh, soo groot was't voor een saek
Vier jaren ouderdoms, en een ontkindste kaek.
Nu is't een wonder werk, ja wonder boven wonder,
Indien u Vriend u Goed als eygen niet houd onder,
En d'ouwe stok-beurs met het lang beschimmelt geld
U wert behandigt, en weer trouw lyk aengetelt.
(Indien hy't met een styve kaek niet gaet ontkermen,
En u, tot toemaet, noch in uwe eer gaet schermen)
Soo gy soo trouwen hand in dese Weereld vandt,
Kniel voor sijn heyligheyd, hael Lammers van u Land,
En offert die gekroond in ryke auter-vyeren.
Soo ik een eerlyk Man, een Man met ope nieren,
En niet gekromt van ziel in onse Weereld vindt,
Ik acht dat Monster recht als een twee koppigh Kind.
Of als een Esel met een Salms hooft, dat met Slangen,
Als *Perseus* wonder-schild, is om end' om omvangen
Als koorn aen wijn-stok, of als druyven aen het koorn,
Als rosen aen een eyk, als kerssen aen een doorn,

Q

Of als een Snoek of Baers onder de ploeg gevonden
 (Daer Wolf of Vos lag van een weerloos Schaep verslonden)
 Als Bye-swerm aen een Kerk, als een Muylin begort,
 En als een steenen regen uyt de lucht gestort.
 En of in Zee (wat ongehoorder vreemder dingen!)
 Een beek van melk door wond're wellen uyt quam springen,
 Of dat een honig spring-aêr met een swaren plots
 Quam storten van een berg, quam bersten uyt een rots.
 Gy klaegt geknapt te zijn voor[†] menigh dusend gulden,
 Door gruwelijk bedrogh. Siet wat een ander dulden,
 Die wel voor thien-mael meer, ook op deselve voet,
 En door te veel geloofs, gestroopt wierd van sijn goed.
 En noch een ander, die sich ook uyt 't nest liet lichten
 Noch vry voor grooter som als men u kan berichten,
 Die in de ruyme kist, van daer hy't seker docht,
 Ter nauwer nood in den vervloekten geld-hoek mocht.
 Soo licht is't na de goede Goden niet te vragen,
 (Die men eerst, heyligh Volk, gong tot getuygen dagen)
 Ja te verâchten, spijt haer al-bespiënd gesicht,
 Indien u saek maer tusschen tween is uyt gericht.
 Siet met wat herden bek, met wat geschreeu en baren,
 En met wat houten bakhuys hy weet uyt te varen,
 En al't ontkennen, dat hem werd op't brood geleyd,
 En met een ziel-genijp wert tegen hem gepleyt.
 Hy sweert, met steyg'rend oog, selfs by de Son sijn stralen,
 En derft, met stouten vloek, ook voor den dagh gaen halen
 Den blix van *Iupiter*, de schichten van *Apol*,
 De pijl en koker van het licht van Hex en Kol
 Dat hier de Jacht gebied, sweert by het blinkend wapen
 By 'tvinnig stael van *Mars*, en gaet sich mee vergapen
 Aen't sweeren by de vork en scepter van den *God*
 Die Zee, en kiel, en Maets heeft onder sijn gebod;

† 'k Heb om reden een andere somme genomen als Iuvenalis, gelijk hier vorers mede is aen
 gewesen.

R

Hy doet'er by, of daer noch yet aen mocht gebreken
Den boog en knods, waer mee 'tverdrukte Volk gong wreken
Dien grooten *Hercules*, en *Charons* droeve Pont,
Minervaes spies, en wat geweer m'in d'Hemel vond.
Indien hy Vader is, soo sweert hy by sijn Sonen,
Dat hy haer hoofden geern gesoden wil verthoonen,
En eten met asijn,* soo hy de waerheyd spaert,
Of soo hy in sijn eed een achter-deur bewaert.
Daer zijnder, in't Geval, die alle dingen setten,
En meenen dat geen God op dese Weerld en letten,
En dat het alleen door den loop van de Natuer,
Dwers, slings, en rechts gaet, en door jaer, en dagh, en uer,
En daerom derven sy de hand op't Auter leggen,
Met onbeschreumt gemoed. En die't laet slechter leggen
Houd dat'er Goden zijn, en doet een valschen eed,
Hoewel hy weet dat 'tquaed de wegh tot straf bereed,
En denkt soo by sijn self, met goddeloos gevoelen,
Laet *Isis* vry haer nood op mijn gesicht gaen koelen,
En straffen my aen't lijf, soo als sy selver wou,
Soo ik met blind gesicht de gek hou in de mouw.
Is etter-buyl en tering soo veel te beduyen,
En met een hallifbeen op een kruk te gaen kruyen?
Den ermen *Ladas* was, denkt my, heel wel te vre'en
Met rijke voete-jicht voor sijne snelle le'en,
Soo hem de key niet leutert, noch de Doctors schorten.
Wat kunnen in sijn beurs sijn radde voeten storten,
En 'thongerige groen van† palm, of van olyf?
Daer kreeg hy weynig van of in of om het lyf.
Schoon dat de Goden swaer, men siet sy langsaem straffen,
En soo sy yeder loon na sijne daed beschaffen,

* *Als een Salm's booft.*

† *Ladas primam palmam pernicitatis est adeptus.*

S

Wanneer wert't dan mijn beurt? en ik sal ook misschien
Den Hemel wat gesegg'lyk tot mijn schelm-stuk sien:
Hy spaert en straft, en veel die hebben veel bedreven,
En 't een en 'tselve quaed, en d'een werd het vergeven,
En d'ander wert geplaegt, d'een krijgt wel op sijn kop
Een kroon, en d'ander kreeg een geess'ling of een strop.
Soo styven sy haer hert, dat van de schuld gaet sitt'ren:
En loopen noch voor uyt, om u meer te verbitt'ren,
Soo g'haer ten Auter roept, ja trekken u wel voort,
En plagen u soo lang dat gy haer tuyging hoort.
Want als de stoutigheyd van hare quade saken
Haer goddeloosheyd stijft, meent mennig dat haer kaken
Vol roof en leugentael, een vast vertrouwen stijft,
Van een rechtveerdigh stuk, dat immer boven drijft.
Haer hert dat speelt de fars en vasten-avond kluchten
(Al kost het u een tranen-vloed, en dusend suchten)
Gelijk den Fielt van dien* wel-sprekenden *Catul*.
Daer schreeut en baert gy dan, als waert gy hallif dul,
Of als een *Stentor*, of gequetsten *Mars* gong roepen:
Waer zijt gy, *Iupiter*, dat gy de dichte troepen
Van't goddeloos Gebroed niet siet, en hoort mijn klacht,
En spreekt op 'tgeen mijn mond voor uwen Auter bracht?
Gy most van marmer self, of ook van koper spreken.
Waerom gaen wy dan in u auter-vyer onsteken
De wierook, en gesneede lever van een Kalf,
En witte Verkens reusel? 't is maer narren-salf.
Ik sie, schoon dat u Auters staeg van offers blaken,
Datter geen onderscheyd met allen is te maken
Tusschen u Beeld en den *Batyl* van *Polvraet*,
En dat u Tempel meest voor Schelmen open staet.

* *Ik heb het Epitheton van Urbanus, dat sommige meenen sijn by-naem geweest te zijn, niet willen nemen, en met voordacht een ander bier gestelt.*

T

Siet hoe't in tegendeel u ziel een troost kan wesen
Die *Zenos* Schriften, noch *Antisth'nes* heeft gelesen,
Verschelend' maer in dracht, en die, met groot ontsach,
'tVermaak van *Epicuërs* kleyn Hofken niet en sagh.
Geef twijffelige siekt' in groote Meesters handen,
En laet u arrem-a'er vry binden met de banden
Van Leerling van *Philip*, en daer een gat in slaen:
Gy zijt met weynig seer, en kleyne siekt'belaen.
Soo gy in d'heele Weereld geen swaerder stuk kond' wijsen
Geen gruwelyker daed, 'k laet staen u aen te prysen
Een wijs geduld, ik laet, mijn Vriend, al dese praet,
En ly dat gy met platte hand u aensicht slaet,
En u ontstelde borst. Men moet sijn deur doch sluyten
Als't Kalf verdrongen is, en gaet sijn klachten uytten
Veel meer, en maekt veel grooter treuren en misbaer,
Om Huys en Geld, als of een Vriend gesturven waer.
Niemand veynst selver druk by na gemaegde lyken,
Te vreden met sijn boven-kleed slechts af te stryken,
En een gedwonge traen te vryven uyt sijn oogh.
Het schreyen om u geld, en die u beurs bedroogh
Komt sonder veynsen voort. Maer soo gy alle hoekken
Siet vol van diergelyke klaeghelyke vloekken,
En dat sy seggen, schoon gy tienmael over leest
Haer eygen Schriften, dat 't noyt is haer hand geweest
Schoon dat gy't, als men seyde, wel tasten kond en voelen,
(Leer uwen tegenspoed met lijdsaemheyde te koelen)
Schoon dat haer over-tuygt haer teykeningh, en schild,
Dat gy tot tuyge van haer schelm stuk kyken wilt,
Gemaelt in onyx, en bewaert in elpe kassen.
Meent gy dan dat gy ons zijt boven 'thoofte gewassen
Om dat gy zijt een Haentjen van een witte Hin,
En wy een slecht gebroed, na u verdraeyden sin,
Uyt ongelukkigh nest. Het zijn maer kleyne saken,
En daer gy soo veel stanks, noch gals om hoort te maken,

Indien gy u gesicht op grooter schelm-stuk slaet.
 Gelykent daer eens by een gtuwelyker daed,
 Een Moordenaer om geld, en van dit rok gesponnen
 Een stille brand-sticht eerst aen uwe deur begonnen,
 Set daer noch by die d'oude Kerken niet ontsien,
 En derven met haer groote vaten henen vlien,
 Die vaten, die haer schimmel self ontsachlyk maekte,
 Die in de Kerk door gift van heele Landen raekte,
 En kroonen, die van ouden Koning daer vereert,
 Zijn meer als al de schatten van heel *Roomen* weerd.
 Is'er van diergelyke vaten niet ten besten,
 Soo sal een kleynder Kerken-roover gaen vernesten
 Een *Hercules* vergult, en schrappen (stout beleyd!)
 'tGoud van sijn dgy, en dat op *Neptvns* aensicht leydt,
 En *Castors* Beeld van weynig blad-goud gaen ontdekken,
 Die mee gewend is selfs onder de voet te trekken
 Een heelen *Iupiter*, en den gestolen God
 Te smelten voor sijn beurs, te gieten uyt een pot.
 Set daer de Konstenaers en Koop-lien van vergiften
 Al mee eens by, (die dik tot vreemde minne-driften
 Haer wetenschap beste'en) en die stort van de ree,
 Genaeyd in ossen-huyd met eenen Aep, in zee.
 'tHoe-veelste deel is dit van al de schellem-stukken
 Die *Gallicus* in't wreev'lig *Room* soekt t'onder-drukken,
 Dien grooten Waers man van dees over-geve Stad,
 Van dat den dagh sijn ochtend en sijn avond had.
 Soo gy het leven van de Weereld eens wilt weten,
 Een Huys is u genoegh. gy sult hebben gesleten
 Heel weynigh dagen, en derft dan noch eens bestaen
 Te klagen van u ramp, als gy daer komt van daen.
 Wie is verwondert over de geswolle kelen,
 In d' *Alpes*? en dat niet in *Meroë* vervelen
 De groote borsten, die veel swaerder zijn als't Kind
 Dat eenig' Voedster-wijf en lieve Moeder mind?

W

Wie dacht het vreemd de blaeuwe oog' en blonde lokken
Van't Duytsche Volk, en 'thair tot horens op getrokken,
En eerst bevocht gekrult? dat schijnt geen wonder ding,
Om dat dat de natuer van all' Inboorteling
Is van haer heele Land. Op de krytende wolken
Van't machtigh Kranen-rot, gaen die gebete Volken,
Dat kleyn gespuys van de *Pigmeë'n* in't geweer,
En komt dan 'tfel Gevogelt' op haer storten neer,
Het vat haer, en gaet met haer in haer kromme pooten
Flux door de lucht, en over bosch en bergen stooten.
Saegt gy dat in ons Land, gy lachten u schier slap:
Maer daer, daer sy gestaeg staen in den oorlogh schrap
Tegen die vlugge macht; daer siet men niemand lacchen,
Daer't heele Leger, dat vol moedigheyd gaet pracchen,
En met een staegh geteel sijn oorlogs schade boet,
Niet hooger is als slechts de hoogte van een voet.
Sal dan geen valschen eed, noch and're valsche treken
Dien hoogen *Iupiter* met wisse plagen wreeken?
Dat's wel een vreemde saek. maer neem dat desen Fiel
Noch metter tijd, vol schande, door de mande viel,
En swaer gekettingt wierd, in't oogh van alle Menschen,
Na 'tVangen-huys gesleept, en dat hy na ons wenschen
En na ons eygen sin, (wat eyscht u gramschap meer?)
Een sweerd kreeg door den nek, noch had gy't u niet we'er,
En geen versekertheyd. en seg my wat genoeg
Gaf u een hand vol bloeds? 'tsou u gestadig vroegen
Als gy den haet en nijd, door sulk een straf bedrijf,
Gongt schorten op u hals, gongt laden op u lijf.
Maer immers is de wrack noch soeter als het leven,
Ja dat's onwetend' Volk die sulken oordeel geven,
Die als de Kind'ren strax, indien sy niet zijn veeg,
Te peerd zijn, legt haer maer een strootjen in de weeg,
Ia't minste santje kan haer galletje ontsteken.
Maer hoor *Chthisippus*, of dien goeden *Thales* spreken

Met sijn saft-sinnigheyd, en ook dien ouden Knecht,
 Dien Buer-man van *Hymet*, die (doen het kromme Recht
 Hem in den kerker wurp, en schoon niet kost bely'en,
 Door valsche Tuygen hem de dood-schuld op gong stry' en)
 In d'herde boeyen, greep na den vergiften kroes;
 En zijn Beschuldigers niet wenschten voor den Droes,
 Maer sey tot 'tbeste toe dats' ongelukkig waren,
 Meer die't u doen, als die de rampen wedervaren,
 En had sijn Vyand hem gebeden om een toogh
 Van't geen daer hy sijn dood in sagh met vroolyk oogh.
 Hy had het hem ontseyd, en als wat goeds geweygert.
 De Wijsheyd maekt dat onse ziel allengskens steygert
 Tegen veel quaeds, en alle dwalingen uyt schud,
 En leert ons eerst het[†] recht, dat allen onlust stut.
 Want het is een vermaek van kleyn' en wank'le Zielen
 Sijn trotsen Vyand te beschaden of vernielen,
 Stelt dit dan daed'lyk vaft, dat niemand meer vermaek
 Schiep als een swakke Vrouw in d'onbesinde wraek.
 En waerom meent gy noch dat hy het is ontkomen
 Wiens gansch verbaerde ziel met schuld is ingenomen
 Die, als een wreedden Beul, sijn eygen geessel voert,
 En, met een stille sweep, 'tbenaeud gemoed ontroert?
 Die straf is heftigh, en veel wreeder dan de plagen
 Die van *Caeditius* hier eerst zijn voor geslagen,
 En *Radamant* bedacht, dat, of het* nacht of daegt,
 Men sijn getuygen in sijn boesem met hem draegt.
Apollos Priesters eens, vol goddely kke stuypen,
 Sey een *Spartaner*, dat hem sou in d'oogen druypen
 Dat hy getwijffelt had, of hy, 'tgeen op sijn trou
 Hem was getelt, in spijt die't leet was, houden sou,
 En sijn bedrogh door 'tgodloos Recht sou gaen verweeren
 En door een valschen eed, met stout gesicht, te sweeren,

† .i. *rectum*.

* *ut Latini, Vesperascere.*

Y

En vragden hoe haer God dien handel aen mocht staen,
 En of dat schelm-stuk van *Apol* hem wierd' gera'en.
 Hy gaf't dan weer uyt vrees, niet uyt genegentheden
 Tot goed, en heeft daer na de waerheyd wel beleden
 Van't antwoord weerdigh sulken heyl'gen Goden-kluys,
 Door sijnen droeven val, en van sijn gansche Huys:
 Met al sijn naest' en liefste Magen en Verwanten
 Van hoog' en langen draet, daer niemand tegen kanten,
 Ja kanten dorst, gedaelt: Siet hier hoe God selfs plaegt
 Die maer den wille heeft tot yet dat hem mishaeft.
 Want die een schellem-stuk stil-swygens over-leggen
 Zijn daer al schuldigh aen, daer valt niet op te seggen.
 En hebben sy volvoert 'tgeen by haer was bedacht,
 Een eeuwige benaetheyd in haer boesem wacht.
 Sit foo een aen den disch, hy voelt, met mag're kaken,
 Als uyt-geteert van koorts, wat dat sijn sinnen maken,
 Staeg besig met sijn schuld, en knaeut met langen tand,
 En spout de wijn uyt van de alder-beste plant,
 Den kostelyken ouder kan hem niet behagen
 Van den *Albaen*, hy moet na and're bet're vragen,
 Met dicht gefronst gesicht, of sijn bedrogen mond
 Asijn geschonken was. Raekt hy ter leger-spond,
 Hy krijgt in d'ongeruste ziel, en stekend' ooggen
 Een weynigh rusts; maer na dat hy heeft overwogen
 Wel dusend' dusend-mael de swaerte van sijn daed,
 En dat als een vuyl ey sijn vuylen boesem slaet,
 Na dat hy lang heeft leggen tobben heen en weder,
 En maer door moeyigheyd sijn hoeft ten sluym ley neder,
 Daer's dan de sware spie van al sijn vuyl bedrijf,
 Die sijne ziel ontroert, en schud sijn heele lijf.
 Daer komt het schenden van de Tempels en Autaren
 Hem daed'lyk in sijn borst, als vreemde spoken, waren,
 En sijne bange ziel dreef op der lippen zoom,
 Indien dat gy hem dan verschijnt in sijnen droom,

Z

U heylige gestalt' komt hem terstont te voren
Langer als Menschen lengt', dit doet hem schier versmoren
In sijn benaetheyd, en al halen voor den dagh
Dat hy oyt dee; als of hy op de pijn-bank lagh.
Dit zijn de Maets die haer ondekken, sonder Tolken,
Als sy het blixem-vyer sien schitt'ren door de wolken,
Of als den donder komt; sy zijn, met 't eerst' gerucht,
Soo bleek als Dooden, van de ongestuyme lucht.
Niet of hier by geval, en door de dulle winden
Die snelle stralen quamen ons gesicht verblinden,
Maer of het grimmigh vyer sich uyt den Hemel smeedt,
Om recht te doen over haer kank'rend' ziel-geweet.
Is haer dat mis, soo vreest men weer de naeste stormen
Met meerder bangigheyd, (sonder sich te vervormen)
Als of dat onweer was gespaert en uyt gestelt.
En werden sy dan in haer zijde eens gequelt
Met ongeruste koorts, verselt met sware steekten,
Soo denken sy, dat sich den Hemel daer mee wreekten,
Geheel op haer vergrimt. Sy nemen dese straf
Waer mee de Goden vechten van den Hemel af,
Voor hare slinger-steenen, en onfeylb're schichten.
Sy derven auter-vyer, noch offers toe doen richten,
Sy derven in geen Kerxken met beloften gaen
Of van een bleetend' Lam, of kam van eenen Haen
Voor haer Huys-godekens. wat valt'er doch te hopen,
Om sijn geplaegde le'en van straffen vry te koopen,
Voor siek en sondigh Mensch? of wat voor offer-bloed
Is niet veel beter als een Schelm sijn leven doet.
Der Boosen grooten hoop, het machtigh rot der Fielen,
Het krielend' heyr van die bedrieghelyke Zielen
Is seer verscheyden en veranderlyk van aert,
Men siet dat eenen Schelm stantvastigheyd bewaert
Wanneer hy't schelm stuk doet; na dat hy't heeft bedreven
Gaet hy sijn selven dik de wanhoop over geven,

En kent sijn schellem-stuk. maer schoon hy't stinkend' vond,
Hy slikt weer 'tgeen hy braekt, gelijk een satten Hond,
Sijn vast gesetten aert tot alle schelmeryen
Is niet veränderlyk. Want wie is't die gong vryen
Sijn sinnen van bedrogh, sijn ziele van het quaed,
Wie stelden sich in't sondigen of eynd' of maet,
Als hy het eerlyk root eens uyt sijn wang gong bannen?
Wat Schelm liet sig oyt van goe reden over-mannen,
Die met een vuyle daed, en schuld te vrede waer?
Wacht eens op uer, en dagh, op week, op maend, en jaer,
Soo sult gy onsen Schelm noch in den strik sien storten,
En in een donk're kerker noch sijn leven korten,
En sien hem slepen met den haek, of met een Schip
In Zee versonden werden op een naekte klip,
Onder een grooten hoop van groote Bannelingen,
Daer hy sijn leven lang niet uyt sal kunnen springen.
Dan sult gy in de bitt're straf eens zijn verblijd
Van dien gehaetten kop, wiens ramp u schulden quijt,
En gansch verblijd bekennen ('tstuk wel overwogen)
Dat daer geen God en is, of hy heeft oor' en oogen.

Nusquam tuta fides.

MERWEDE.

De Mis-slagen sal den goetwilligen Leser aldus gelieven te beteren:

Fol. 2.	Leest 'tWoord <i>Bruydegom</i> tusschen de sestiende en seventhiende linie.
Fol. 10.	lin. 13. staet <i>wapen-toom</i> , leest <i>wapen-toorn</i> .
Fol. 29.	staet <i>u wan-boop</i> , leest <i>de wan-hoop</i> .
Fol. 32.	staet <i>leden-rak</i> , leest <i>lenden-rak</i> .
Fol. 51.	lin 3. <i>schud</i> , leest <i>schut</i> . lin. 18. <i>reddeloos</i> , leest <i>redeloos</i> .
Fol. 54.	lin. 13. <i>gpeast</i> , leest <i>gepast</i> .
Fol. 55.	lin. 7. staet <i>verduft</i> , <i>vergeten</i> , leest <i>verduft</i> , <i>vertot</i> , <i>vergeten</i> . lin. 18. <i>droeve</i> , leest <i>blijde</i> .
Fol. 56.	lin. 7. en 8. Voegt dit Vers in de plaets:

*Sie boe ik na u gunst met'tned'rig berte hel,
Op dat mijn bleeken mond noch uwen roem vertel.*

In de Heylige Dagen.

Pagina getekent H.	lin. 2. staet 't <i>goud</i> , leest 't <i>goed</i> .
Letter K.	lin. 23. <i>Hen</i> , leest <i>hert</i> .
Letter P.	lin. 23. staet <i>ontkermen</i> , leest <i>ontkennen</i> , en lin. 24. <i>schermen</i> , leest <i>schennen</i> .
Letter Q.	lin. 9. staet <i>menigh</i> , leest <i>dertigh</i> .
Letter R.	lin. 18. staet <i>nood</i> , leest <i>moed</i> .
Letter T.	lin. 9. <i>Weereld</i> , leest <i>Weerl'd</i> .
Letter W.	lin. 7. staet <i>Pigmeê'en</i> , leest <i>Pigmeën</i> .
Letter X.	lin. 20. <i>verbaerde</i> , leest <i>verbaesde</i> .